

I. MARC REFERENCIAL SOBRE AGERMANAMENTS	2
I.1 Concepte – agermanament	2
I.2 Perspectiva històrica dels agermanaments.....	4
I.3 Modalitats dels agermanaments.....	4
I.4 Motius i raons dels agermanaments.....	5
I.5 Organització i camps d'actuació d'un agermanament.....	6
I.6 El paper que juguen els vincles en els processos d'agermanament Nord-Sud	6
I.7 Agermanaments-cooperació.....	8
II. AGERMANAMENTS-COOPERACIÓ A CATALUNYA	11
II. 1 Agermanaments – cooperació entre municipis nicaragüencs i municipis catalans	12
III. CONTEXT ON S'INSERTEN LES PRÀCTIQUES DELS AGERMANAMENTS.....	14
III.1 Període 1979-1990	14
III.2 Període 1990-2004	16
III.3 Eleccions municipals i Agermanaments Nord-Sud.....	19
IV. ORIGEN DELS AGERMANAMENTS	22
V. MOTIUS DELS AGERMANAMENTS	24
V.1 Motius inicials i període d'inici de l'agermanament.....	27
VI. ACTORS IMPLICATS EN EL PROCÉS D'AGERMANAMENT	28
VI.1 Actors del municipi català: inicials i actuals	28
VI.2 Actors del municipi nicaragüenc i tipologies: inicials i actuals	44
VII. ESTRUCTURES PER A LA GESTIÓ DE L'AGERMANAMENT	49
VII.1 Comitè o Comissió d'agermanament del Nord	49
VII.2 Estructures organitzatives d'acompanyament del Nord.....	50
VII.3 “Comité” o “Comisión de hermanamiento” al Sud.....	54
VII.4 Estructures organitzatives d'acompanyament del Sud	55
VIII. ESTRUCTURES FINANCERES DELS AGENTS IMPLICATS	58
VIII.1 Fonts de finançament dels agermanaments-cooperació a Catalunya.....	58
VIII.2 Agents donants als agermanaments-cooperació a Catalunya	59
IX. INTERVENCIÓ AL SUD	61
IX.1 Articulació de l'acció amb els Plans Estratègics de Desenvolupament.....	63
IX.2 Brigades de solidaritat.....	67
IX.3 Delegacions institucionals	69
IX.4 Activitats d'intercanvi.....	70
X. ARTICULACIÓ DE L'AGERMANAMENT EN EL MARC DE XARXES.....	71
XI. ESTAT ACTUAL DELS AGERMANAMENTS - COOPERACIÓ.....	73
XII. PUNTS FORTS I FEBLES DELS PROCESSOS D'AGERMANAMENT	74
XIII. BIBLIOGRAFIA	79
XIV. ANNEX METODOLÒGIC	80

I. MARC REFERENCIAL SOBRE AGERMANAMENTS

I.1 Concepte – agermanament

El Fons Català (2001) defineix les experiències d'agermanament desenvolupades en el marc de la cooperació municipalista com "una alternativa que permet d'impulsar processos participatius i relacions horitzontals entre els diferents actors que participen en les accions de cooperació. Aquestes experiències que se situen en l'espai local dels municipis possibiliten d'incidir en processos democràtics de participació, en accions plantejades en el marc de plans i programes municipals d'acord amb les necessitats reals de la població i amb la possibilitat d'involucrar-hi diversos actors".

D'altres definicions les recullen autors com Vicenç Fisas que considera l'agermanament com la relació especial que es dona entre dues comunitats locals que comparteixen quelcom i es donen suport mútuament amb l'objectiu de promoure relacions horitzontals i d'amistat entre els pobles, contribuint en el coneixement de l'altri i en la construcció d'unes relacions internacionals més vives i participatives; Alexander Ugalde, el defineix com la decisió adoptada per dos municipis de comú acord per mantenir unes relacions estretes, de naturalesa amistosa i caràcter permanent orientada a la realització d'un conjunt d'activitats que interessin a ambdues parts.

Com explica la introducció de la "Carta d'agermanament" elaborada el 1957 "els agermanaments de ciutats poden constituir un factor apreciable de distensió i de cooperació, en la mesura que permetran una lliure circulació de persones, d'idees i d'informació. Els agermanaments faciliten l'establiment de vincles horitzontals i directes entre municipis de diferents països permeten l'intercanvi i el coneixement mutu, amb la voluntat de compartir reptes, valors i recursos i articulació de formes de cooperació i solidaritat. Es tracta d'un compromís que adopten dos municipis i els seus habitants.

Un agermanament Nord-Sud és un vincle bilateral entre un municipi o entitat local del Nord i un municipi o entitat local del Sud, amb l'objectiu de treballar en tasques de cooperació al desenvolupament i solidaritat entre els pobles que, segons el Fons Català (2001), pot contemplar "el reforçament de la relació amb el municipi germà, la promoció d'un suport polític a un determinat procés, d'un determinat país, en un determinat moment històric i la promoció del desenvolupament integral de persones i

comunitats, a través de l'acompanyament de processos on els subjectes implicats són actius en la transformació de la seva pròpia realitat”.

Pel que fa als tipus d'agermanaments segons els actors que hi intervenen, distingim els agermanaments institucionals i els agermanaments civils o populars. Els primers són promoguts i gestionats principalment per institucions, que en el cas dels agermanaments-cooperació des de l'espai local són els propis ajuntaments. Els agermanaments no institucionals poden ser civils, quan l'agent principal és una entitat que emana de la societat civil organitzada, i populars quan aquestes entitats estan inspirades en l'internacionalisme. En aquest sentit, la categoria de “popular” va més enllà dels tipus d'actors implicats doncs està relacionada amb el camp de la ideologia, el tipus de pràctiques i les estructures de finançament (per exemple, aquests agermanaments opten per reduir la dependència respecte als fons públics). Trobem també el que anomenem “model mixt” de l'agermanament on tenen presència els dos tipus d'actors tant els institucionals com els civils. El model mixt és el model que descriu la majoria d'agermanaments entre municipis de Catalunya i municipis de Nicaragua ja que hi participen tant els ajuntaments com la societat civil organitzada.

En el context actual, on pràcticament tots els agermanaments actius accedeixen a recursos públics per mantenir el vincle d'agermanament, la diferència entre els agermanaments és més subtil que durant els anys 80 o inicis dels 90, però el dilema entre agermanaments institucionals versus agermanaments populars és vigent i considerem important que la reflexió quedi oberta. En la majoria d'agermanaments trobem actualment la participació tant de la societat civil com de l'Ajuntament, més endavant veurem aquesta anàlisi.

Gorroño, Domercq i Wyatt (1999) assenyalen que els agermanaments entre municipis del Nord i del Sud formen part de la cooperació al desenvolupament i, de forma específica, de la cooperació descentralitzada, que permet un major apropament a la població. Aquests poden constituir alternatives concretes i reals des del poder local: els agermanaments socials que "suposen una humil alternativa de relació humana i social. Un diàleg obert al coneixement, negociació i cerca de noves formes d'equitat, de justícia social ". En aquest sentit, es poden definir els agermanaments socials com "una forma de treball entre col·lectivitats del Sud i del Nord, entre xarxes, entre institucions on el canvi des d'allò local cap allò global és el *motor* i on òbviament la participació popular és la base de tot projecte comú, participació popular com subjectes actius dels processos que s'estableixen" (Gorroño, Domercq i Wyatt, 1999).

L'agermanament suposa un intercanvi global i alhora sectorial, ja que com indica la Confederació de Fons (2001) “ per una banda s'estableix una relació entre institucions de cadascuna de les localitats i per l'altra entre diferents sectors de la societat civil. La col·laboració entre els representants dels pobles i ciutats permet que cada municipi aporti la seva experiència perquè pugui ser aprofitada per l'altri”. En aquest sentit, és imprescindible la participació de la societat civil tant del Nord com del Sud i, d'aquesta manera l'agermanament possibilita els beneficis i avantatges de la cooperació descentralitzada com a cooperació horitzontal: d'igual a igual, intercanvi en què ambdues parts aprenen i s'enriqueixen (Confederació de Fons, 2001). Des del Fons Català de Cooperació apostem per un agermanament mixt que per una banda tingui un ferm compromís institucional, i d'altra banda considerem necessària la participació de la societat civil tant del Nord com del Sud.

I.2 Perspectiva històrica dels agermanaments

Els agermanaments entre municipis són una pràctica, amb varies dècades d'història, que s'inicien després de la Segona Guerra Mundial. Vicenç Fisas (1988), en la seva proposta *Els municipis i la pau* descriu els motius que provoquen el sorgiment d'aquesta pràctica que, segons els conflictes internacionals del moment històric, han generat diferents tipus d'agermanaments entre municipis.

La primera experiència d'aquesta pràctica consisteix en els agermanaments entre municipis francesos i alemanys després de la Segona Guerra Mundial. Com diu Fisas (1988) "l'enfrontament entre nacions d'Europa, la divisió conseqüent entre pobles fronterers (...) va motivar el sorgiment d'una iniciativa singular i plena de sentit comú: el que ha dividit als Estats pot ser unit per les ciutats i els seus habitants, a través de la comprensió, la tolerància, el perdó i la reconciliació”.

Si els efectes de la Segona Guerra Mundial van generar el sorgiment d'agermanaments-reconciliació, a finals de la Guerra Freda van ser les ciutats de l'OTAN que es van agermanar amb les ciutats del Tractat de Varsòvia, pràctica que Fisas anomena agermanaments-comprensió.

I.3 Modalitats dels agermanaments

La FEMP (1998) estableix 6 tipus diferents d'agermanament que des dels seus inicis fins a l'actualitat han anat evolucionant, ja sigui pel context en que van sorgir, com pels seus protagonistes, els objectius o les activitats:

Agermanaments reconciliació: entre ciutats alemanyes i franceses després de la Segona Guerra Mundial.

Agermanaments comprensió: entre ciutats d'Europa Occidental i d'Europa Central i Oriental durant la Guerra Freda.

Agermanaments europeistes: entre ciutats europees, en el context del procés d'integració.

Agermanaments cooperació: en el context de les relacions Nord-Sud i dirigits a reforçar des d'un enfocament solidari la col·laboració entre municipis dels països del Nord i del Sud.

Agermanaments triangulars: en el que l'acord és adoptat per tres municipis generalment de països diferents (ex: Oest-Est-Sud)

Agermanaments en xarxa o multilaterals: procés que involucra a més de tres poblacions.

I.4 Motius i raons dels agermanaments

Existeix una diversitat de motius d'elecció i característiques dels agermanaments, fet que demostra la varietat i riquesa d'aquest fenomen. Des del Fons Català s'han recollit alguns dels motius dels agermanaments-cooperació (Fons Català, 2002) que tenen com a eix principal la cooperació i la solidaritat entre els pobles però que el punt de partida de la relació és diversa:

Municipis amb la mateixa toponímia, és el cas de l'agermanament entre Lleida (Catalunya) i Llérida (Colòmbia).

Municipis amb característiques similars (a nivell demogràfic, població...), Santa Coloma de Gramenet i Villa el Salvador (Perú); Reus i Bahía Blanca (Argentina).

Municipis on entren en contacte els ciutadans per diversos motius i s'acaba formalitzant la relació d'agermanament, Manresa i Bambylor (Senegal) comencen la relació a partir dels camps de treball organitzats per un grup de joves de Manresa a Bambylor (Senegal).

Per proximitat geogràfica i vincles històrics, Terrassa i Tetuan (Marroc).

Pel suport que es pot oferir en un determinat moment històric a una zona en conflicte, suport a acords de pau o a processos de reconstrucció després o durant un conflicte, Igualada i Travnik (Bòsnia i Hercegovina)

I.5 Organització i camps d'actuació d'un agermanament

És fonamental que un agermanament entre municipis no es limiti a simples formalitats entre ajuntaments o a un simple coneixement dels folklores d'ambdues poblacions (Fisas, 1988). L'Ajuntament és el conductor de l'agermanament però han de ser també els ciutadans del municipi qui han de sentir i participar, de forma continuada, en aquesta iniciativa. És més, si un agermanament resulta el patrimoni exclusiu d'un alcalde, qualsevol canvi de forces polítiques a partir d'unes eleccions podria acabar amb la iniciativa. D'aquí la conveniència d'implementar "Comitès d'agermanament". Un comitè ha d'estar format per un nombre ampli de persones d'un municipi, interessades en la idea i representatives de diferents instàncies, col·lectius, associacions i entitats de la vida local. La funció del comitè és dinamitzar les accions necessàries perquè l'agermanament sigui efectiu. La seva independència respecte a l'Ajuntament garantirà la seva continuïtat en el cas d'un canvi en el consistori.

Això no hauria de ser obstacle perquè el Comitè i l'ajuntament firmin un conveni de col·laboració on es contempli una assignació pressupostària fixa de l'ajuntament cap al comitè, assegurant d'aquesta manera el funcionament de les activitats. Lògicament, totes les iniciatives sobre agermanaments vindran condicionades pel nivell de sensibilització que una població tingui del fet. Serveix de poc que una gran ciutat s'agermani amb 10, 15 municipis i pràcticament no se sàpiga de la seva existència. Un ajuntament no hauria d'indicar un acte d'aquest tipus si no té prevista la forma de comunicar i fer participar als ciutadans en l'agermanament (Fisas, 1988).

I.6 El paper que juguen els vincles en els processos d'agermanament Nord-Sud

L'objectiu d'abordar els vincles Nord-Sud és apropar-se a les relacions d'agermanament entre els pobles, a partir dels agents que intervenen, els motius que es tenen per agermanar-se i els vincles que s'estableixen entre les parts que s'agermanen, tractant l'agermanament com una forma institucionalitzada determinada de donar, rebre i retornar, una circulació de regals, que suposa un intercanvi de béns i/o serveis, materials o simbòlics, que està marcat per les relacions socials existents, les quals són més importants que els propis "regals" que es donen, que es tornen i que es retornen.

Els vincles d'agermanament són un sistema de relacions socials en el marc de les quals circulen béns i/o serveis, materials o simbòlics, entre les parts directament implicades en aquest tipus de vincles.

Els vincles interpersonals, establerts entre dues parts i caracteritzats per la continuïtat entre la part que dóna i retorna i la part que rep, que Godbout (1992: 105) anomena *vinclle comunitari*, són una part essencial per comprendre les relacions d'agermanament. Per reforçar això ens basarem en Godbout quan identifica el sistema del do a una determinada forma de circulació de regals al servei del vinclle social: “en el camp de do, el bé circula al servei del vinclle. Qualifiquem el do com tota prestació de béns o serveis realitzats sense esperar cap retorn, amb el sol objectiu de crear, nodrir o recrear el vinclle social entre les persones” Godbout (1992: 32)

En el camp dels agermanaments és important introduir el que Godbout anomena el do entre estrangers, que té lloc entre persones o col·lectius que no es coneixen entre sí, com una nova categoria, diferent a les categories del mercat, de l'estat i domèstica on tradicionalment circulen els dons.

Pel que fa al procés de formalització del vinclle d'agermanament, trobem marcs formals els quals compten amb acords escrits, i marcs informals on no hi ha acords escrits. Els marcs estan fonamentats en dos principis diferents: la responsabilitat formal, definida contractualment en referència als drets, i la responsabilitat emanada dels vincles, definida pel propi vinclle. En el cas de Nicaragua, la tendència és formalitzar els vincles, ateses les conjuntures històriques on s'han hagut d'insertar les relacions d'agermanament establertes entre pobles del Nord i del Sud. Existeix una diversitat de motius d'elecció i característiques dels agermanaments, fet que demostra la varietat i riquesa d'aquest fenomen.

Les relacions d'agermanament actives comporten un establiment de vincles entre els dos col·lectius agermanats i una determinada forma institucionalitzada de donar i rebre, una circulació de regals, que suposa un intercanvi de béns i/o serveis, materials o simbòlics, que està marcat per les relacions socials existents.

Atès aquest estudi, ens centrarem en els *agermanaments-cooperació* com iniciatives on hi col·laboren diferents instàncies de la vida local: ajuntaments, comitès d'agermanament, associacions, col·lectius i ONG, que treballen en diferents camps d'acció i en el marc de les quals circulen: regals, projectes, accions, coneixements, accions de lobby o denuncia i experiències en diferents àmbits.

1.7 Agermanaments-cooperació

Aquesta pràctica ha anat evolucionant i quan el conflicte Est-Oest es desplaça cap al conflicte Nord-Sud, els agermanaments entre municipis adquireixen un nou significat: els agermanaments-cooperació com a resposta, en aquesta situació històrica, a "l'explotació que els països desenvolupats exerceixen sobre els del Tercer Món" (Fisas, 1988). Com diuen Gorroño, Domercq i Wyatt (1999), al descriure l'auge de la solidaritat internacionalista a nivell local, "la creixent preocupació des de finals dels setanta pels problemes dels països del Sud, es va combinar a principis dels vuitanta amb els conceptes de poder municipal i socialisme local produint una onada d'agermanaments solidaris amb municipis del Sud". La creació i consolidació de la Federació Mundial de Ciutats Unides (1957) reconeguda per l'ONU, l'UNESCO i el Consell d'Europa amb estatut consultiu¹, és una demostració de la importància d'aquesta pràctica de cooperació local i descentralitzada.

Els agermanaments-cooperació són iniciatives on col·laboren diferents instàncies de la vida local: ajuntaments, comitès d'agermanament, associacions, col·lectius i ONG, que treballen en diferents camps d'acció: joventut, salut, cultura, esports, agricultura, educació, etc. També sorgeixen models d'agermanaments entre escoles o entre barris, on els actors protagonistes emanen d'aquest espai més específic.

Els agermanaments-cooperació institucionals suposen "plantejar la cooperació municipal com una forma de donar suport a l'enfortiment de les estructures municipals/comunals, des d'una perspectiva d'aprofundiment de la democràcia". Així, els agermanaments-cooperació es basen en "la voluntat de donar suport a la democratització de la vida pública i l'autodeterminació dels pobles" (Fons Català-Euskal Fonda-IEPALA, 1992).

Fisas (1988) situa la raó de ser dels agermanaments-cooperació – i les activitats de cooperació local- en el fracàs de l'ajuda oficial (governamental i multilateral) al desenvolupament, i emfatitza la seva particularitat d'impregnar-se amb facilitat a una doble dimensió de la cooperació: la sensibilització i l'ajuda pràctica i sense massa intermediaris". El que caracteritza als agermanaments-cooperació és la seva reciprocitat (coneixement mutu, intercanvi) que promou una cooperació més horitzontal. Aquest és el marc per excel·lència per a les accions de sensibilització ja que és a partir de la veu i l'experiència dels propis actors protagonistes de

¹ Té com a origen l'Associació Francesa *Le Monde Bilingue*, constituïda l'any 1951. FISAS (1988). *Opc. cit.*

l'agermanament que s'apropa la realitat del sud al seu territori, generant alhora consciència crítica a través de l'educació per al desenvolupament.

Política municipal i instruments de cooperació en el marc dels agermanaments

Les corporacions locals han establert diferents modalitats de les activitats exteriors i diversos instruments tècnico-polítics com: els acords del ple municipal, els acords intermunicipals, les mocions sobre temàtiques internacionals i la pressió institucional; els contactes, els intercanvis, els agermanaments i la participació en associacions i xarxes internacionals de poders locals; la creació de la figura d'un responsable municipal de relacions internacionals i d'una partida pressupostària per a la cooperació al desenvolupament; la sensibilització ciutadana, les campanyes i l'educació pel desenvolupament; el voluntariat i les brigades de solidaritat; etc.

Si bé són diverses les activitats que els poders locals realitzen a nivell internacional, els agermanaments són, possiblement, la modalitat de cooperació més estesa i en ple auge, que pretén promoure relacions internacionals i de cooperació horitzontals i participatives i contribuir a l'intercanvi i el coneixement mutu.

El compromís d'adoptar una relació estreta i permanent entre ciutats de països del Nord i del Sud requereix la definició d'una política i d'una estratègica estable de cooperació al desenvolupament i la dotació d'una estructura que fomenti la participació real de les poblacions.

L'agermanament és un compromís dels càrrecs electes que es formalitza a través de l'acord de la corporació i de la societat civil implicada que es teixeix en el circuits d'intercanvi entre poblacions nord-sud, així l'agermanament més enllà del seu caràcter formal, compromet també a la ciutadania ja sigui a través de les entitats, les ONG locals, els centres d'ensenyament.... En qualsevol cas, i pel que fa als agermanaments institucionals, com assenyala la Confederació de Fons (2001) "un agermanament és el vincle entre institucions, i per tant, correspon a la institució local coordinar tot aquest teixit social i promoure la participació ciutadana".

Per això, és necessària una estructura que s'ocupi de l'animació de l'agermanament: el Comitè d'Agermanament, que és definit com un instrument que fomenti i asseguri la participació real de les poblacions i contribueixi a la dinamització de l'agermanament. Aquest òrgan pot adquirir una *estructura municipalista*, amb representació de l'ajuntament i d'una part de la població (entitats, col·lectius, associacions locals) o una

estructura associativa, que es constitueixi com una entitat amb personalitat jurídica pròpia vinculada o independent de l'ajuntament.

Per altra banda, el Fons Català-Euskal Fondona-IEPALA (1992) assenyalen la necessitat d'una partida pressupostària per donar suport a les activitats de l'agermanament, així com efectuar una convocatòria de subvencions per a les associacions locals amb la finalitat de realitzar activitats amb les entitats similars que funcionen als municipis agermanats.

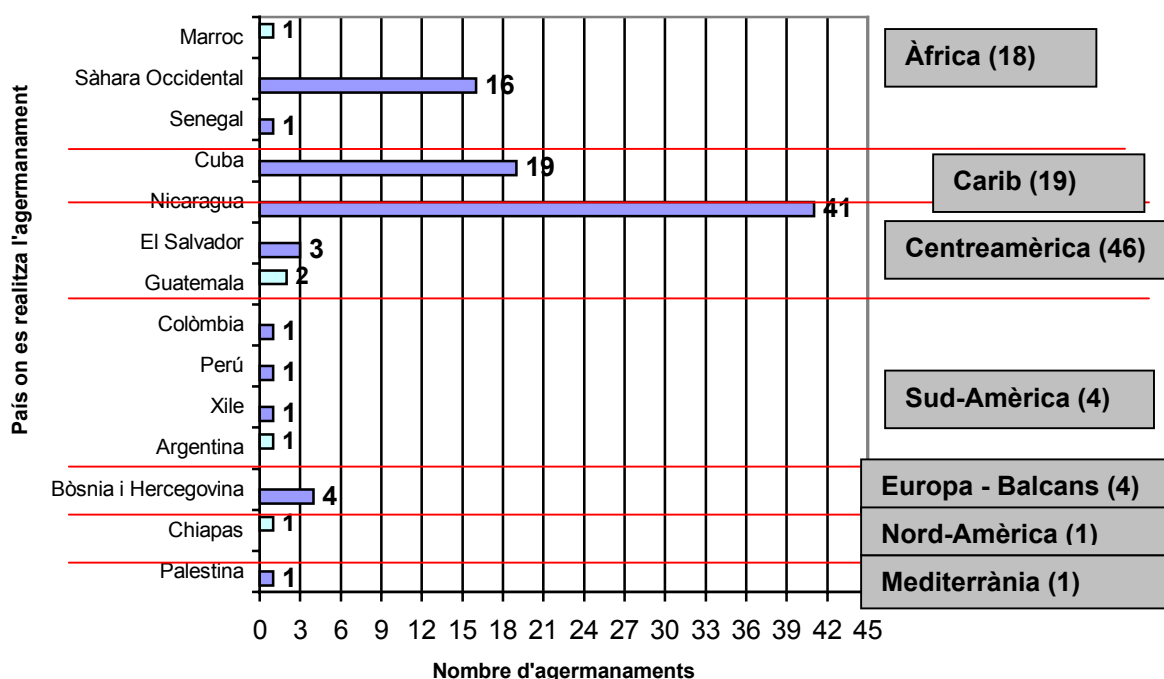
Finalment, per tal de consolidar un agermanament institucional és necessària l'existència d'una àrea específica de l'ajuntament que s'ocupi de la seva gestió. En aquest sentit, la Confederació de Fons (2001) recomana designar un regidor/a responsable de les relacions exteriors que canalitzi les inquietuds lligades a la cooperació i asseguri que els grups ciutadans que treballen en l'àmbit de la solidaritat tinguin un interlocutor permanent.

II. AGERMANAMENTS-COOPERACIÓ A CATALUNYA

L'agermanament-cooperació, com ja s'ha indicat en l'apartat anterior, és un instrument propi de la cooperació local presentat com una alternativa que permet d'impulsar processos participatius i relacions horitzontals entre els diferents actors locals que participen en les accions de cooperació. A Catalunya, des dels anys vuitanta fins ara hi ha hagut molts municipis que han optat per aquesta via de cooperació.

Actualment hi ha un total de 93 agermanaments - cooperació entre municipis catalans i municipis del Sud² (alguns d'ells estan en procés d'inici de relacions o en revisió d'objectius).

Agermanaments-cooperació amb el sud i/o zones de conflicte per país i continent

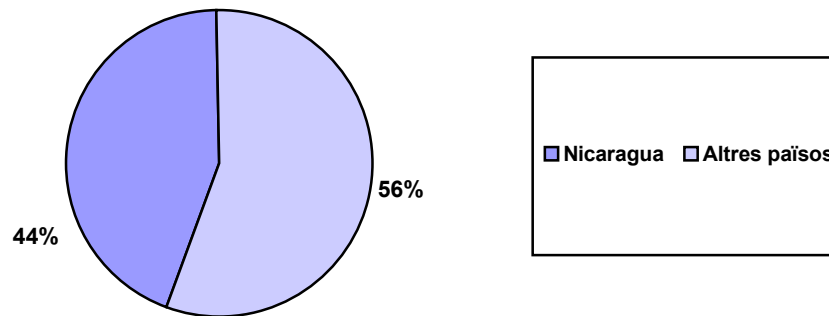

² Dades extres de FONS CATALÀ (2001): Estudi de la cooperació local a Catalunya amb els països del Sud. Anàlisi de les dades 1998-1999-2000. Barcelona.

II. 1 Agermanaments – cooperació entre municipis nicaragüencs i municipis catalans

Dels 93 agermanaments que hi ha a Catalunya,

Agermanaments-cooperació amb Nicaragua

Font: Fons Català de Cooperació

S'observa que el 44 % d'agermanaments que hi ha a Catalunya són entre municipis catalans i municipis nicaragüencs. Els agermanaments amb Nicaragua són els més antics, ja que en els anys vuitanta a Catalunya es van formalitzar 19 agermanaments, dels quals 17 varen ser amb Nicaragua.

Relació de municipis catalans agermanats amb municipis nicaragüencs per any

Municipi català	Municipi nicaragüenc	Any	
		Inici de relacions	Any formal
Molins de Rei	Chinandega	1983	1984
Sant Feliu de Llobregat	Estelí	1982	1984
L'Hospitalet	Managua	1984	1985
Santa Coloma de Gramenet	Jalapa	1984	1985
Arbúcies	Palacagüina	1985	1986
Cornellà de Llobregat	Jinotega	1985	1986
Montcada i Reixac	La Paz Centro	1986	1986
Girona	Bluefields	1987	1987
Sant Pere de Ribes	Puerto Cabezas	1985	1987
La Fatarella	Puerto Cabezas	1985	1987
Vilafranca del Penedès	Puerto Cabezas	1985	1987
Badalona	San Carlos	1988	1988
Torroella de Montgrí	San Juan del Sur	1986	1988
El Prat de Llobregat	Kukra Hill	n/c	1989
Mollet del Vallès	San Juan de Cinco Pinos	1986	1989
Sabadell	Matagalpa	1984	1989
Terrassa	Granada	1988	1989
Rubí	Ocotál	1985	1990
Salt	Quilalí	1988	1990

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

Sant Just Desvern	Camoapa	1988	1991
Nou Barris	Barrio Boris Vega	1990	1992
Banyoles	Condega	1993	1995
Quart	Kukra Hill	1994	1995
Sant Boi de Llobregat	San Miguelito	1989	1995
Santa Maria de Corcó	San Juan de Limay	1995	1995
Manlleu	San Bartolo de Quilalí	1997	1997
Malgrat de Mar	Cárdenas	1996	1999
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	1997	1999
Sant Fost de Campsentelles	Somotillo	1998	1999
Vic	Somoto	1997	1999
Badalona	Chichigalpa	1997	2000
Castelló d'Empúries	Telica	1998	2000
Llagostera	San Nicolás de Oriente	2000	2000
Montornès del Vallès	Villanueva	1999	2002
Canovelles	Santo Tomás del Norte	2002	procés
La Seu d'Urgell	Santa Rosa del Peñón	2003	procés
Palafolls	San Isidro	2001	procés
Vilafranca del Penedès	León	1987	no acord escrit
Barcelona	Managua	--	--
Martorelles	San Pedro del Nance	--	--
Col·lectiu Ronda	Bufete Jurídico Popular Boris Vega	--	--

Font: Fons Català de Cooperació

L'anàlisi presentada a continuació és dels 38 agermanaments-cooperació dels quals hem obtingut resposta. No disposem de dades dels tres últims agermanaments de la llista.

III. CONTEXT ON S'INSERTEN LES PRÀCTIQUES DELS AGERMANAMENTS

En el marc de l'estudi hem identificat dos períodes històrics o camps socials als quals s'inserten les pràctiques de cooperació i/o solidaritat realitzades en el marc dels processos d'agermanament entre municipis catalans i nicaragüencs.

1979-1990: etapa de la Revolució Social Sandinista, que triomfa l'any 1979, després de sis anys de guerra d'alliberament (de 1974 a 1979). Aquest període està caracteritzat per la guerra d'agressió imposada i finançada pels EUA de 1981 a 1990 i coneguda com la *contrarrevolució*, la pèrdua de les eleccions per part del FSLN i la signatura del *protocol de transició* l'any 1990, que marquen l'inici de la nova etapa.

1990-2004: etapa postsandinista, caracteritzada per la implantació del model neoliberal, els PAE (Plans d'Ajustament Estructural), el deute extern que generen, les maquilas, les polítiques de privatització del sector públic: sistema bancari, telecomunicacions, energia elèctrica, reducció d'aranzels sobre importacions i control de preus, "negociacions" per aplicar plans transnacionals com el PPP-Plan Puebla Panamá, o els Tractats de Lliure Comerç-TLC entre EEUU i Centreamèrica.

En relació al tipus d'estudi que ens ocupa, és important contextualitzar les pràctiques dels agermanaments en els dos períodes identificats, que ens faciliti la comprensió de la intervenció a través de la via cooperació-agermanament i la pertinència de mantenir els vincles entre els municipis catalans i els municipis nicaragüencs agermanats.

III.1 Període 1979-1990

La Nicaragua de l'any 1979 hereta les conseqüències de tres esdeveniments que han suposat per a aquest país pèrdues inestimables tant materials com de vides humanes: la dictadura somocista, que va suposat espoli i saqueig des de 1934 a 1979; la Guerra d'alliberament de 1974 a 1979 amb costos inestimables en pèrdues materials i vides humanes i la Guerra d'agressió o contrarrevolució imposada i finançada pels EUA de 1981 a 1990, que la Cort Internacional de Justícia de La Haia va valorar que havia causat una pèrdua de 17 mil milions de US\$ i que va tornar el país als nivells de desenvolupament de 1961³.

³ La font principal han estat els apunts i la ponència presentada per William Grisby sobre Apuntes sobre la coyuntura de Nicaragua, a Santa Coloma de Gramenet el 22/11/02, en el marc de la *Trobada amb la Fundación Popolná*.

1979 és un any cabdal tant per Nicaragua com per Catalunya, que comparteixen l'haver patit dictadures políticomilitars. És l'any del triomf sandinista a Nicaragua aconseguit el 19 de juliol de 1979, i a Catalunya, tres mesos abans, el 3 d'abril de 1979 es van realitzar les primeres eleccions municipals democràtiques.

A Nicaragua, l'any 1980 l'administració Reagan (EUA) retira el suport, existent durant l'administració Carter, a la Nicaragua sandinista i aconsegueix que el Congrés dels EUA aprovi el finançament de la Contra (grups armats contrarevolucionaris) i el decret del bloqueig comercial a Nicaragua.

La guerra d'agressió finançada pels EUA va forçar el govern de Nicaragua a gastar la meitat del seu pressupost en defensa i al poble nicaragüenc a patir la pressió i el desgast sota les mesures de temps de guerra. En aquest context es donen els primers processos d'agermanament entre municipis catalans i nicaragüencs, fonamentats en l'internacionalisme i promoguts per la societat civil organitzada catalana, juntament o no, amb els tot just estrenats ajuntaments democràtics, fruit de les primeres eleccions després de la dictadura. És el cas dels agermanaments que es formalitzen a partir de l'any 1984.

La situació de guerra va afectar una part important dels municipis de Nicaragua, els quals a més de patir les conseqüències de la guerra d'agressió de la Contra pateixen la manca d'autonomia i de recursos com a poders locals municipals, la qual cosa dificulta la implementació de les polítiques de la Revolució als territoris. En aquest context, s'han implementat una part significativa de les intervencions solidàries i de cooperació desenvolupades a partir de les eleccions de 1984, la majoria de les quals estan vinculades al que anomenem la via cooperació-agermanament.

Agermanaments-cooperació entre 1979 i 1990

Municipi català	Municipi nicaragüenc	Any	
		Inici de relacions	Any formal
Molins de Rei	Chinandega	1983	1984
Sant Feliu de Llobregat	Estelí	1982	1984
L'Hospitalet	Managua	1984	1985
Santa Coloma de Gramenet	Jalapa	1984	1985
Arbúcies	Palacagüina	1985	1986
Cornellà de Llobregat	Jinotega	1985	1986
Montcada i Reixac	La Paz Centro	1986	1986
Girona	Bluefields	1987	1987
Sant Pere de Ribes	Puerto Cabezas	1985	1987
La Fatarella	Puerto Cabezas	1985	1987
Vilafranca del Penedès	Puerto Cabezas	1985	1987
Badalona	San Carlos	1988	1988
Torroella de Montgrí	San Juan del Sur	1986	1988

El Prat de Llobregat	Kukra Hill	n/c	1989
Mollet del Vallès	San Juan de Cinco Pinos	1986	1989
Sabadell	Matagalpa	1984	1989
Terrassa	Granada	1988	1989
Rubí	Ocotol	1985	1990
Salt	Quilalí	1988	1990
Vilfaranca del Penedès	León	1987	no acord escrit

Font: Fons Català de Cooperació

Durant l'etapa revolucionària, les primeres eleccions realitzades l'any 1984 i el triomf del FSLN obren l'espai per a un nou tipus de vincle Nord-Sud. És en aquest marc quan comencen a formalitzar-se el que s'anomena els agermanaments-cooperació. Fins i tot en aquest període el Viceministerio de la Presidencia de Nicaragua dirigit per la Sra. Mónica Baltodano, va crear una àrea denominada DAMUR (Departamento de Asuntos Municipales y Regionales) que tenia com a objectiu oficialitzar la relació entre el govern i els ajuntaments i comitès de solidaritat que tenien presència Nicaragua. Més endavant veure'm com l'existència d'aquesta àrea al govern nicaragüenc va facilitar el contacte entre municipis amb voluntat d'establir vincles.

Durant aquesta etapa el FSLN mobilitza i estructura esforços municipalistes per reactivar i consolidar el suport internacional a través de la cooperació i la solidaritat de municipis i moviments socials del Nord, per incrementar el recursos dels municipis on governa. En aquest procés és molt important el paper jugat pel a cònsol de Nicaragua a Catalunya, Moisés Arana, qui va impulsar una part molt important dels agermanaments creats durant la dècada dels anys 80.

III.2 Període 1990-2004

Tot aquest procés va entrar en crisi a conseqüència de la derrota electoral del FSLN a les eleccions de l'any 1990. El 25 d'abril de 1990 el FSLN lliura el govern de Nicaragua a una aliança de partits polítics denominada la UNO⁴- Unidad Nacional Opositora, encapçalada per la candidata Violeta Barrios de Chamorro. És el primer partit que rep el poder a través d'unes eleccions lliures organitzades per un poder revolucionari.

⁴ Integrada pels següents partits polítics: Acción Nacional Conservadora (ANC); Movimiento Democrático Nicaragüense (MDN); Partido Social Demócrata Nicaragüense (PSDN); Partido Socialista Nicaragüense (PSN); Partido Neo-Liberal (PNL); Partido de Acción Nacional (PAN); Partido Liberal Constitucionalista, (PLC); Partido Conservador de Nicaragua (PCN); Partido Popular Social Cristiano (PPSC); Partido Alianza Nacional Conservadora (PANC); Partido Comunista de Nicaragua (PCN); Partido Liberal Independiente (PLI); Partido de Confianza Nacional (PCN). La UNO també va tenir el suport d'organitzacions gremials no sandinistes, como la Central de Trabajadores de Nicaragua (CTN), la Central de Unión Sindical (CUS) i la patronal adscrita al COSEP.

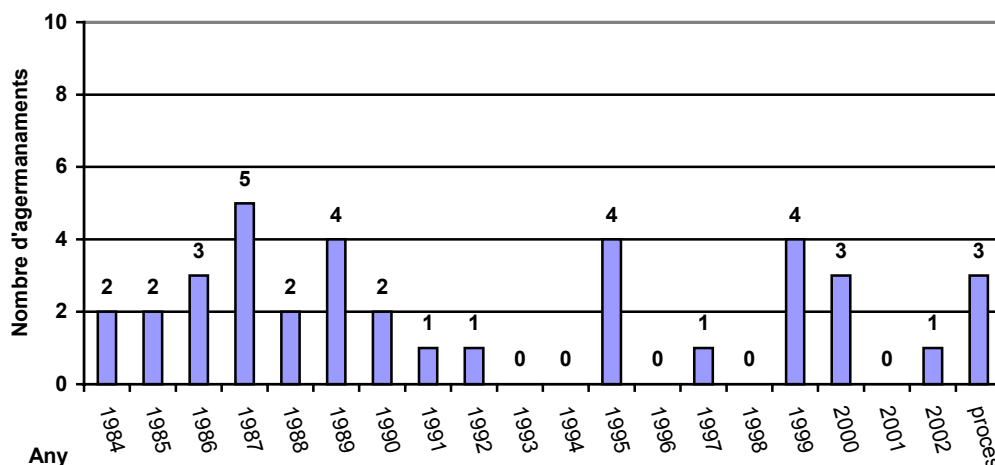
En l'àmbit nacional, la derrota del FSLN l'any 1990 és un punt d'inflexió en el marc del qual es transformen els marcs formals de relacions de cooperació i solidaritat, tant pel que fa als continguts com pel que fa a les formes i estructures. Els agents i les pràctiques es transformen a l'insertar-se en una nova conjuntura, la qual cosa té conseqüències sobre els agents i les pràctiques del Nord i del Sud. L'espai municipalista és un referent important a l'hora d'observar aquestes transformacions.

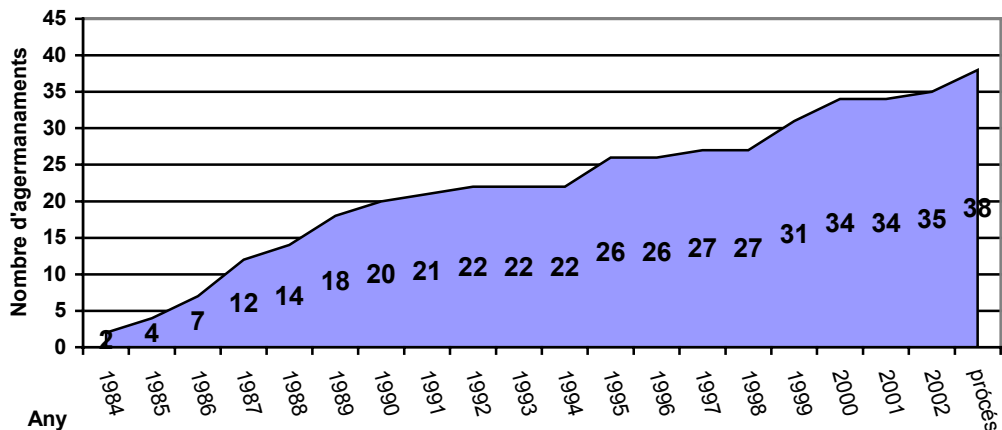
Durant aquest període es creen la resta d'agermanaments existents entre municipis catalans i nicaragüencs:

Agermanaments-cooperació entre 1990 i 2004

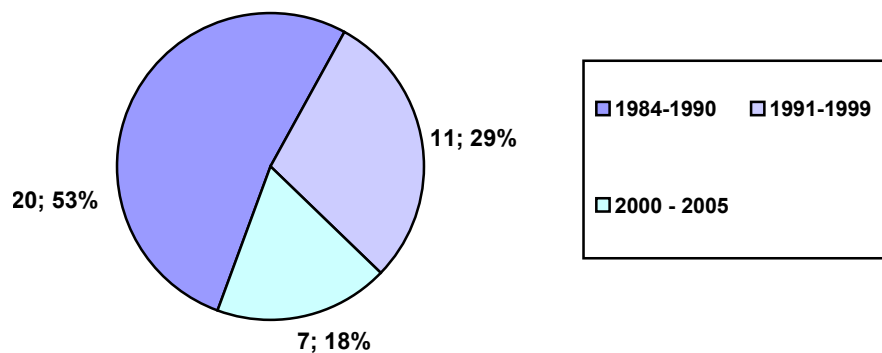
Municipi català	Municipi nicaragüenc	Any	
		Inici de relacions	Any formal
Sant Just Desvern	Camoapa	1988	1991
Nou Barris	Barrio Boris Vega	1990	1992
Banyoles	Condega	1993	1995
Quart	Kukra Hill	1994	1995
Sant Boi de Llobregat	San Miguelito	1989	1995
Santa Maria de Corcó	San Juan de Limay	1995	1995
Manlleu	San Bartolo de Quilalí	1997	1997
Malgrat de Mar	Cárdenas	1996	1999
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	1997	1999
Sant Fost de Campsentelles	Somotillo	1998	1999
Vic	Somoto	1997	1999
Badalona	Chichigalpa	1997	2000
Castelló d'Empúries	Telica	1998	2000
Llagostera	San Nicolás de Oriente	2000	2000
Montornès del Vallès	Villanueva	1999	2002
Canovelles	Santo Tomás del Norte	2002	procés
La Seu d'Urgell	Santa Rosa del Peñón	2003	procés
Palafolls	San Isidro	2001	procés

Agermanaments-cooperació amb Nicaragua per any formal

Agermanaments-cooperació amb Nicaragua per període de l'agermanament

Font: Fons Català de Cooperació(*)

(*) Hi ha un agermanament on existeix relació des de 1987 però no s'ha formalitzat l'agermanament i l'hem comptabilitzat en el període d'inici des contactes

L'anàlisi de les dades anteriors posa en evidència que existeix relació entre context polític del país germà i el moment que es realitzen els agermanaments. A Nicaragua s'observa que el percentatge més elevat d'agermanaments es concentra a la dècada dels vuitanta (1984-1990). Si tenim en compte l'any formal de signatura de conveni, són el 53% dels agermanaments entre ambdós municipis que es concentren en aquesta primera dècada. A la dècada dels noranta (1991-1999) s'agrupen el 29% dels agermanaments i del 2000 fins a l'actualitat en són el 18% (comptabilitzant els agermanaments en procés).

III.3 Eleccions municipals i Agermanaments Nord-Sud

Pel que fa a aquest estudi les eleccions municipals són un factor fonamental a l'hora d'analitzar els processos d'agermanament entre poblacions de Catalunya i Nicaragua.

ANY eleccions	Alcaldies FSLN	Alcaldies Altres forces ⁵
1996	43	106
2000	52	97
2004	87	57

Font: Elaboració pròpia en base a dades del CSE-Consejo Supremo Electoral

La dinàmica dels diferents processos d'agermanament està influenciada pels diferents escenaris polítics resultants dels 5 processos electorals que s'han realitzat a Nicaragua des del triomf sandinista fins ara. Aquest factor està molt relacionat amb la història dels agermanaments i el nivell d'activitat o estat del vincle establert. Alguns agermanaments varen aturar el procés en funció dels resultats electorals en general i en particular els de les eleccions de l'any 1990. Després de 1990, ser un municipi sandinista o ser un municipi de la UNO condiona el manteniment des vincles de solidaritat i cooperació per la via projectes i altres accions de suport al desenvolupament o de suport organitzatiu en el marc de les aliances entre el Nord i el Sud.

A partir de les eleccions de 1996 aquesta relació polaritzada entre municipi sandinista i municipi d'oposició al sandinisme s'afebleix i se cerquen mecanismes per mantenir el vincle institucional entre els municipis i crear noves estructures de representació de la societat civil dels municipis tant del FSLN com de les altres forces polítiques, a través d'ONG, moviments socials, sindicats, comités de hermanamiento, comunidades eclesiales de base, etc. les quals esdevindran contraparts locals com a comitès d'agermanament o com a estructures d'acompanyament dels agermanaments actius Nord-Sud entre poblacions agermanades en general i entre poblacions catalanes i nicaragüenques en particular.

⁵ UNO (1990), AL (1996), PLC, YATAMA, PC, APRE, RN

Partit guanyador als municipis agermanats en les diferents eleccions municipals

Municipi català	Municipi nicaragüenc	Any eleccions municipals Partit guanyador			
		1990	1996	2000	2004
Molins de Rei	Chinandega	UNO	PLC	FSLN	FSLN
Sant Feliu de Llobregat	Estelí	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
L'Hospitalet	Managua	UNO	PLC	FSLN	FSLN
Santa Coloma de Gramenet	Jalapa	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
Arbúcies	Palacagüina	UNO	PLC	PLC	FSLN
Cornellà de Llobregat	Jinotega	UNO	PLC	PLC	FSLN
Montcada i Reixac	La Paz Centro	UNO	FSLN	FSLN	FSLN
Girona	Bluefields	FSLN	PLC	FSLN	PLC
Sant Pere de Ribes	Puerto Cabezas	FSLN	FSLN	FSLN	YATAMA
La Fatarella	Puerto Cabezas	FSLN	FSLN	FSLN	YATAMA
Vilafranca del Penedès	Puerto Cabezas	FSLN	FSLN	FSLN	YATAMA
Vilafranca del Penedès	León	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
Badalona	San Carlos	FSLN	PLC	FSLN	FSLN
Torroella de Montgrí	San Juan del Sur	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
El Prat de Llobregat	Kukra Hill	*	FSLN	PLC	FSLN
Mollet del Vallès	San Juan de Cinco Pinos	FSLN	FSLN	PLC	PLC
Sabadell	Matagalpa	UNO	PLC	FSLN	FSLN
Terrassa	Granada	UNO	PC	APRE/PC	
Rubí	Ocotal	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
Salt	Quilalí	UNO	PLC	PLC	PLC
Sant Just Desvern	Camoapa	UNO	PLC	PLC	PLC
Nou Barris	Barrio Boris Vega	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
Banyoles	Condega	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
Quart	Kukra Hill	*	FSLN	PLC	FSLN
Sant Boi de Llobregat	San Miguelito	FSLN	PLC	PLC	PLC
Santa Maria de Corcó	San Juan de Limay	UNO	PLC	PLC	FSLN
Manlleu	San Bartolo de Quilalí	UNO	PLC	PLC	PLC
Malgrat de Mar	Cárdenas	*	FSLN	FSLN	FSLN
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	*	FSLN	FSLN	FSLN
Sant Fost de Campsentelles	Somotillo	FSLN	FSLN	FSLN	FSLN
Vic	Somoto	UNO	FSLN	FSLN	FSLN
Badalona	Chichigalpa			FSLN	FSLN
Castelló d'Empúries	Telica	UNO	FSLN	PLC	FSLN
Llagostera	San Nicolás de Oriente	*	FSLN	PLC	PLC
Montornès del	Villanueva	FSLN	PLC	FSLN	FSLN

Vallès					
Canovelles	Santo Tomás de Norte	*	PLC	PLC	FSLN
La Seu d'Urgell	Santa Rosa del Peñón	*	PLC	FSLN	FSLN
Palafolls	San Isidro	*	PLC	FSLN	FSLN

Font: Elaboració pròpia en base a dades del CSE-Consejo Supremo Electoral i de la Fundació Popol'ná

A les eleccions municipals de l'any 2000 el FSLN amb 49 alcaldies guanyades, va obtenir una victòria qualitativa al guanyar la capital Managua i 11 de les 17 capçaleres municipals. En el cas del PLC va obtenir una victòria quantitativa al guanyar 97 ajuntaments, dels quals solament 5 són capçaleres municipals. El Partit Conservador va guanyar 5 municipis, entre els que hi ha una capçalera municipal (Granada). L'abstenció va ser del 46% a nivell nacional.

A Nicaragua es comenta que els resultats obtinguts reflecteixen que la gent ha votat en funció dels candidats, més que en base als programes. En paraules de María López Vigili: no hi va haver *victòries arrolladoras ni derrotas aplastantes*.

El vot del PLC es va concentrar a l'àrea rural i el vot del FSLN es va concentrar a l'àrea urbana. Tenim unes eleccions caracteritzades per un vot liberal rural i un vot urbà sandinista, una situació que està molt relacionada amb l'etapa del règim *somocista*.

Els resultats de les eleccions de l'any 1990 i de l'any 1996 són factors significatius que marquen els processos d'agermanament. Alguns agermanaments que havien iniciat relacions abans de 1990 formalitzen el vincle d'agermanament aquest any o els propers següents atesa la nova conjuntura políticomilitar i socioeconòmica que viu el país després de la pèrdua de les eleccions per part del FSLN.

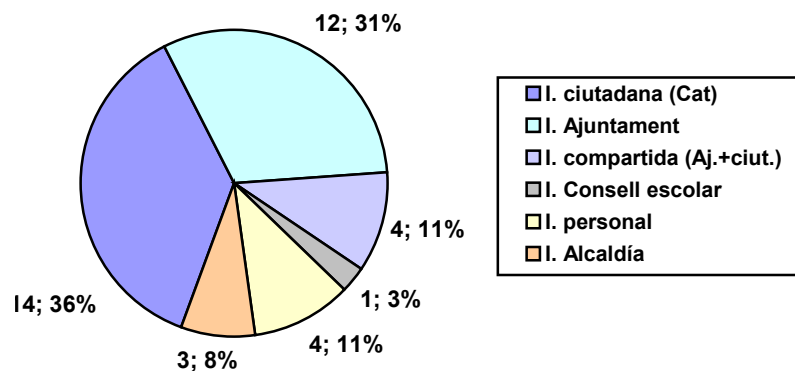
A partir de l'any 1996 els agermanaments que s'endeguen entre poblacions de Catalunya i Nicaragua involucren altres actors i, en certa manera, i, en comparació a la dècada anterior, es despolititza l'escenari polític en el qual s'emmarquen els processos d'agermanament. Per corroborar aquest punt de vista i a partir de les dades obtingudes en el marc d'aquest estudi, existeixen 12 agermanaments que inicien relacions mútues a partir de l'any 1996 i d'aquests, vuit es vinculen per dur a terme projectes de cooperació, tres es vinculen per motius solidaris-internacionalistes i un per motius d'ajut humanitari.

Motius inicials dels agermanaments creats a partir de l'any 1996

CATALUNYA	NICARAGUA	MOTIUS INICIALS
Badalona	Chichigalpa	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Canovelles	Santo Tomás del Norte	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Castelló d'Empúries	Telica	solidaris internacionalistes. Eix principal: lluita per les desigualtats
La Seu d'Urgell	Santa Rosa del Peñón	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Llagostera	San Nicolás de Oriente	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Malgrat de Mar	Cárdenas	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Manlleu	San Bartolo de Quilalí	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Montornès del Vallès	Villanueva	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Palafolls	San Isidro	solidaris internacionalistes. Eix principal: lluita per les desigualtats
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	fer cooperació al desenvolupament. Eix principal: projecte
Sant Fost de Campsentelles	Somotillo	humanitaris. Eix principal: ajut humanitari
Vic	Somoto	solidaris internacionalistes. Eix principal: lluita per les desigualtats

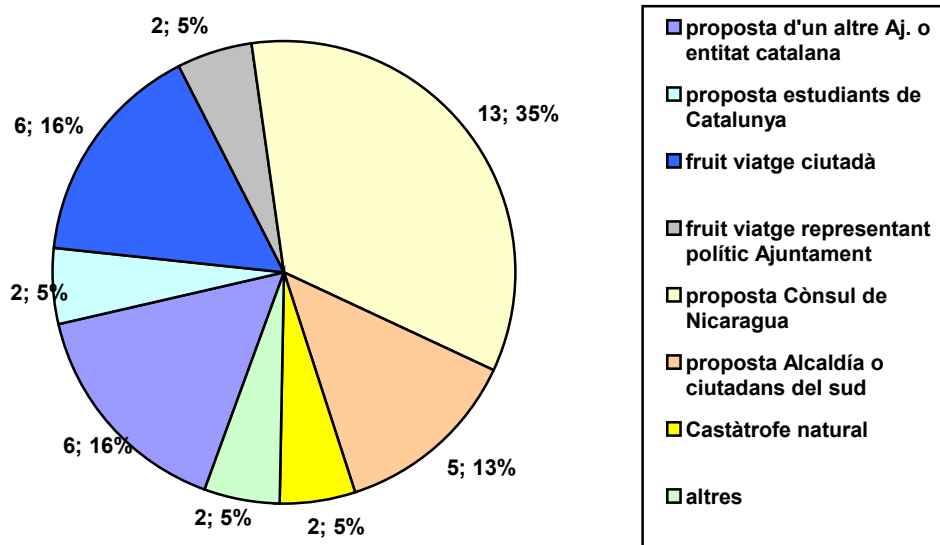
IV. ORIGEN DELS AGERMANAMENTS

D'on parteix la iniciativa de l'agermanament

Font: Fons Català de Cooperació

Presa de contacte amb el municipi del sud, mitjà

Font: Fons Català de Cooperació

S'observa que gairabé hi ha el mateix percentatge d'agermanaments en els que la iniciativa parteix de la ciutadania com d'agermanaments on la iniciativa parteix de l'Ajuntament.

Això no significa que només hi hagi implicada en l'agermanament la societat civil o la institució respectivament, sinó que fa referència a on neix l'impuls d'agermanar-se. Tenim en aquest sentit, que dels agermanaments que han estat impulsats per la ciutadania, actualment en el 93% d'ells hi participen tant l'Ajuntament com la societat civil organitzada. I dels que l'impuls va néixer de l'Ajuntament, en el 67% d'ells hi participa també la societat civil organitzada.

Si relacionem la variable origen de la iniciativa amb el moment de formalització de l'agermanament trobem, tant a la dècada dels vuitanta com dels noranta, gairebé les mateixes dades: el 45% dels agermanaments d'aquestes dues èpoques s'inicien per l'impuls de la ciutadania, aproximadament en el 30% dels agermanaments la iniciativa parteix de l'Ajuntament i en un 10% la iniciativa és compartida. És a finals dels noranta i des del 2000 fins a l'actualitat que els agermanaments que sorgeixen ho fan en el 43% dels casos per iniciativa de l'ajuntament, en un 28% per una iniciativa personal, en un cas la iniciativa és compartida, i en un altre la iniciativa parteix d'un consell escolar. En cap cas la iniciativa parteix de la societat civil organitzada.

V. MOTIUS DELS AGERMANAMENTS

Les pràctiques de la cooperació estan definides per les diferents motivacions que caracteritzen les diferents maneres de cooperar. En aquest sentit identifiquem 3 motivacions principals.

- a) Motivacions humanitàries. Eix principal=ajut humanitari
- b) Motivacions solidàries-internacionalistes. Eix principal=lluita contra les desigualtats.
- c) Motivacions de cooperació al desenvolupament. Eix principal: desenvolupament. La base de la seva activitat se sol centrar en la realització de projectes orientats a objectius concrets referits al desenvolupament humà de grups específics de receptors, executats amb una part important de fons públics-AOD. La seva tasca és menys ideològica i el nivell de compromís polític és més baix.

Tal com explicàvem a l'apartat de context, la intervenció en el marc dels agermanaments durant la dècada dels anys 80, està marcada per la solidaritat internacionalista, practicada per grups que emanen de la societat civil organitzada, els quals, segons Pérez, K. (2000:548-549) estan inspirats en l'*internacionalisme* i que centren la seva activitat en la solidaritat de caràcter polític vers els pobles del 3 Tercer Món que aspiren a transformacions polítiques estructurals.

Els motius solidaris-internacionalistes que marquen la creació dels primers agermanaments estan insertats en plena Guerra Freda i estan inspirats en dues corrents internacionalistes: l'*internacionalisme de bloc*, que prioritza la contradicció entre els països del bloc socialista i els països del bloc capitalista i la Teologia de l'Alliberament, una corrent del cristianisme compromesa amb les transformacions socials, la qual es pot emmarcar en l'*internacionalisme tercermundista* que prioritza la contradicció entre els països del Tercer Món i els països del Primer Món.

A Nicaragua aquestes corrents varen ser cabdals durant el procés d'establiment de vincles Nord-Sud, concretitzats amb la creació dels diferents agermanaments entre pobles catalans i nicaragüencs. L'objectiu dels moviments internacionalistes és donar suport a moviments populars i polítics que impulsin canvis socials. Les pràctiques es fonamenten amb la crítica i la denúncia de les causes de les relacions desiguals Nord-Sud. Són organitzacions que actuen de forma autònoma respecte les polítiques de cooperació oficial i que no accedeixen a recursos públics provinents de les institucions.

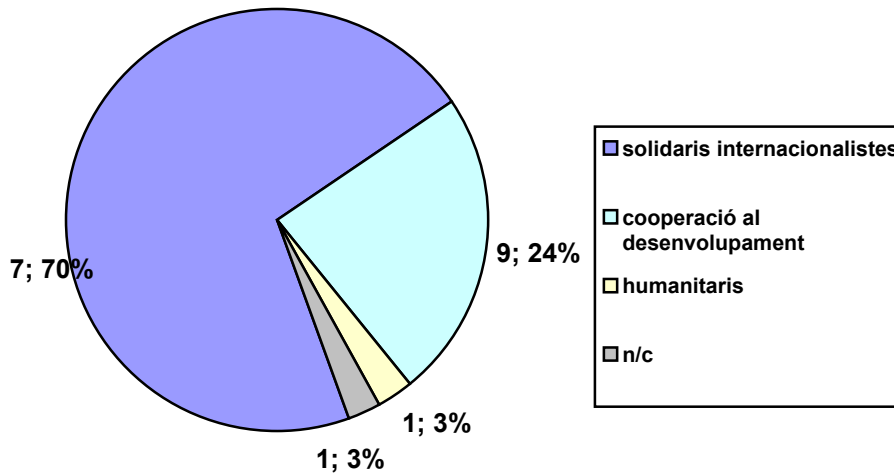
És el cas del suport als principis de la Revolució Popular Sandinista a Nicaragua per part dels comitès internacionalistes catalans i d'altres parts del món.

Pel que fa a l'estudi, a partir de la dècada dels 90, entren en joc altres actors i la intervenció es caracteritza per estar més instrumentalitzada per la via dels projectes de cooperació i el paper que juguen els recursos públics. En una part significativa dels agermanaments els recursos públics esdevenen indispensables a l'hora de mantenir els vincles entre els pobles agermanats. El vincle es manté, generalment, a través de la via dels projectes de cooperació al Sud, en detriment de les intervencions en altres camps de la solidaritat i la cooperació, com ara accions de lobby o denúncia de la situació al Sud, intercanvis Nord-Sud més equitatius, accions de sensibilització al Nord, entre d'altres no tan immediats, visibles i tangibles com són els projectes.

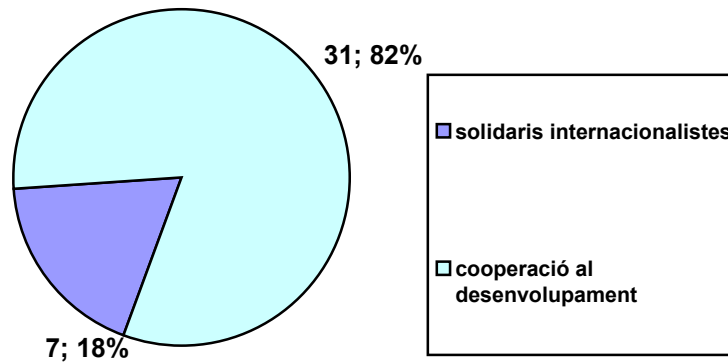
La dècada dels 90 s'estrena amb la desaparició del bloc socialista i el final de la Guerra Freda, l'emergència de nous actors o agents de canvi que emanen de la societat civil organitzada: les ONG-Organitzacions No Governamentals amb interessos específics en el camp de la cooperació i dels serveis socials, i l'impuls dels nous moviments socials antiglobalització. La dècada es caracteritza per un debilitament de la solidaritat internacionalista.

Els processos d'agermanament que s'inicien durant la dècada dels anys 90 estan marcats per aquests esdeveniments i pels canvis en el camp de les motivacions, les quals passen de ser motivacions solidaris-internacionalistes a motius de cooperació al desenvolupament.

Motius inicials per agermanar-se

Objectius actuals de l'agermanament

Els dos gràfics mostren quins han estat i quins són els motius-objectius per agermanar-se inicialment i continuar en el marc de l'agermanament actualment. Veiem un canvi important en els dos moments: així com inicialment gairebé tres quartes parts (70%) dels municipis catalans comencen l'agermanament per motius solidaris internacionalistes i la resta (una quarta part) ho fan per motius de cooperació al desenvolupament, actualment trobem que la majoria, un 82% continuen l'agermanament per motius de cooperació al desenvolupament i la continuïtat per motius solidaris internacionalistes és del 18%.

V.1 Motius inicials i període d'inici de l'agermanament

Tots els agermanaments que varen començar entre l'any 1984 i l'any 1990 s'iniciaren per motius solidaris internacionalistes. Així, trobem que dels agermanaments que neixen per motius internacionalistes, un 70% s'han formalitzat entre 1984 i 1990, un 22% a la dècada dels noranta i un 7% des de 2000 fins el 2005; dels agermanaments que han començat per motius de fer cooperació, cap ho fa als vuitanta, un 44% ho fan entre 1991 i 1999, i un 56% s'inicien des del 2000 fins el 2005. Es pot concloure que el context dels anys vuitanta a Nicaragua va determinar la concentració dels agermanaments per motius ideològics i que posteriorment els motius s'han transformat convertint-se en objectius de fer cooperació (en la majoria dels casos). Els que varen iniciar-se després dels vuitanta i sobretot a partir del 1995 ja tendeixen gairebé tots a establir relacions per motius de cooperació.

Els agermanaments amb Nicaragua als anys vuitanta foren una resposta de la societat civil catalana i de les institucions de suport polític al procés de la revolució sandinista. Aquests agermanaments se sustentaven per un vincle ideològic, en aquest context històric prenen unes característiques diferents als agermanaments que continuen o s'inicien amb l'objectiu principal de fer tasques de cooperació. La naturalesa dels projectes, les contraparts, els objectius, els actors implicats... varien la idiosincràsia de l'agermanament.

Pel que fa a l'evolució de l'agermanament respecte als motius que varen marcar i marquen els diferents processos d'agermanament, en un 55,26% dels agermanaments existents aquests motius han canviat i en un 44,74% els motius inicials i els actuals es mantenen.

VI. ACTORS IMPLICATS EN EL PROCÉS D'AGERMANAMENT

VI.1 Actors del municipi català i tipologies: inicials i actuals

1- ADMINISTRACIÓ LOCAL: L'ajuntament o el govern municipal

Pel que fa a la competència de realitzar tasques de cooperació i solidaritat, l'ajuntament pot disposar d'una regidoria específica de l'àmbit de cooperació i solidaritat, pot compartir aquesta tasca amb una altra regidoria o pot no tenir-ne cap i portar els temes de cooperació des d'altres regidories o des de l'alcaldia.

Generalment es tracta d'estructures recents, la creació de les quals acostuma a coincidir amb l'emergència del teixit associatiu entorn a la cooperació que canalitza la sensibilitat de la ciutadania envers la solidaritat. Algunes compten amb una estructura tècnica i desenvolupen accions tant en els àmbits de cooperació i sensibilització com en el suport a les entitats locals en les seves iniciatives solidàries.

Del total de municipis agermanats trobem que en el 53% dels casos, l'ajuntament disposa d'una regidoria específica pels temes de cooperació. Concretament són 20 regidories, de les quals un 21% comparteixen l'àmbit de la cooperació amb un altre i el 13% porta la cooperació des d'altres regidories.

Si considerem que a Catalunya hi ha 34 ajuntaments que han creat una estructura específica per a cooperació, es pot afirmar que més de la meitat de les regidories que hi ha a Catalunya (58%) coincideixen amb els municipis que tenen agermanaments, per tant l'agermanament coincideix amb la incorporació d'una estructura específica dins l'organigrama municipal que treballa la cooperació. Aquesta relació també s'observa en disposar d'una partida específica en concepte de cooperació als pressupostos municipals, ja que tots els ajuntaments agermanats tenen aquesta partida, assumint la voluntat política de fer cooperació.

Des de les regidories de cooperació i solidaritat es duen a terme les següents actuacions:

ACTIVITATS DE COOPERACIÓ	Suport a pobles agermanats
	Canalització de recursos a projectes de cooperació
	Intercanvis amb altres ciutats europees
AJUT HUMANITARI	Campanyes d'emergència
ACTIVITATS DE SENSIBILITZACIÓ	Campanyes ciutadanes, exposicions, Taules rodones, conferències, etc.
	Actes culturals, concerts, trobades de solidaritat-fires d'entitats, activitats lúdiques, etc.
	Centre de recursos i documentació

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

ASSOCIACIONISME EN L'ÀMBIT DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT	Suport a ONGD per a projectes de cooperació pel desenvolupament i de sensibilització
	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat

En el marc dels processos d'agermanament entre poblacions catalanes i nicaragüenques hi han participat o hi participen els següents ajuntaments catalans:

Agermanament		Implicació Ajuntament inicial	Implicació Ajuntament actual
Arbúcies	Palacagüina	Ajuntament d'Arbúcies	Ajuntament d'Arbúcies
Badalona	San Carlos	Ajuntament de Badalona	Ajuntament de Badalona
Banyoles	Condega		Ajuntament de Banyoles
Canovelles	Santo Tomás del Norte	Ajuntament de Canovelles	Ajuntament de Canovelles
Castelló d'Empúries	Telica	—	Ajuntament de Castelló d'Empúries
Cornellà de Llobregat	Jinotega	Ajuntament de Cornellà de Llobregat,	Ajuntament de Cornellà de Llobregat
El Prat de Llobregat	Kukra Hill	Ajuntament del Prat de Llobregat	Ajuntament del Prat de Llobregat, Ajuntament del Quart
Girona	Bluefields	Ajuntament de Girona	Ajuntament de Girona
L'Hospitalet	Managua	Ajuntament de l'Hospitalet	
La Seu d'Urgell	Santa Rosa del Peñón	Ajuntament de la Seu d'Urgell	Ajuntament de la Seu d'Urgell
Llagostera	San Nicolás de Oriente	—	Ajuntament de Llagostera
Malgrat de Mar	Cárdenas	Ajuntament de Malgrat de Mar	Ajuntament de Malgrat de Mar
Manlleu	San Bartolo de Quilalí	Ajuntament de Manlleu	
Molins de Rei	Chinandega	Ajuntament de Molins de Rei	Ajuntament de Molins de Rei
Mollet del Vallès	San Juan de Cinco Pinos	Ajuntament de Mollet del Vallès	Ajuntament de Mollet del Vallès,
Montcada i Reixac	La Paz Centro	Ajuntament de Montcada i Reixac	Ajuntament de Montcada i Reixac
Montornès del Vallès	Villanueva	Ajuntament de Montornès del Vallès	Ajuntament de Montornès del Vallès
Palafolls	San Isidro	Ajuntament de Palafolls	Ajuntament de Palafolls
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	Ajuntament de Parets del Vallès	Ajuntament de Parets del Vallès
Quart	Kukra Hill	Ajuntament de Quart, Ajuntament del Prat de Llobregat	Ajuntament de Quart, Ajuntament del Prat de Llobregat
Rubí	Ocotlal	Ajuntament de Rubí	Ajuntament de Rubí
Sabadell	Matagalpa	—	Ajuntament de Sabadell
Salt	Quilalí	—	Ajuntament de Salt
Sant Boi de Llobregat	San Miguelito	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
Sant Feliu de Llobregat	Estelí	—	Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Sant Fost de Campsentelles	Somotillo	Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles	Ajuntament de Sant Fost de CampSentelles
Sant Just Desvern	Camoapa	—	Ajuntament de Sant Just Desvern
Sant Pere de Ribes	Puerto Cabezas	—	Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Ajuntament de la Fatarella, Ajuntament de Vilafranca del Penedès
Santa Coloma de Gramenet	Jalapa	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Santa Maria de Corcó	San Juan de Limay	—	Ajuntament de Santa Maria de Corcó
Terrassa	Granada	—	Ajuntament de Terrassa
Torroella de	San Juan del	Ajuntament de Torroella de	Ajuntament de Torroella de

Montgrí	Sur	Montgrí	Montgrí
Vic	Somoto	Ajuntament de Vic	Ajuntament de Vic
Vilafranca del Penedès	León	Ajuntament de Vilafranca del Penedès	Ajuntament de Vilafranca del Penedès
La Fatarella	Puerto Cabezas	—	Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Ajuntament de la Fatarella, Ajuntament de Vilafranca del Penedès
Vilafranca del Penedès	Puerto Cabezas	—	Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Ajuntament de la Fatarella, Ajuntament de Vilafranca del Penedès

2- SOCIETAT CIVIL ORGANITZADA

Del camp de la societat civil organitzada emanen un seguit d'organitzacions o entitats no governamentals sense ànim de lucre que es caracteritzen, entre d'altres factors, pels interessos de grup específics o no en el camp de la cooperació internacional.

En aquest sentit, distingim aquelles entitats creades amb l'objectiu de dur a terme tasques específiques de cooperació i/o solidaritat a països del Sud: **ONGD**, i **altres** entitats que no tenen interessos específics en el camp de la cooperació i/o solidaritat, generalment són entitats que provenen d'altres camps com el sindical, educatiu, lleure, etc. i no són organitzacions creades *ad hoc* per realitzar tasques de cooperació al desenvolupament.

2.1- ONGD: Organitzacions No Governamentals per al Desenvolupament

Pel que fa als actors que venen de la societat civil organitzada, hem identificat les ONGD i aquelles entitats ciutadanes que no s'identifiquen estrictament amb les sigles ONG, però que són una expressió del moviment associatiu voluntari de la societat civil i que tenen una actuació que no es restringeix a l'àmbit de la cooperació internacional.

Les ONG (Organitzacions No Governamentals) es defineixen com organitzacions sense ànim de lucre sorgides de la societat civil amb l'objectiu de generar un determinat impacte en la societat. Formen part del Tercer Sector, com una expressió del moviment associatiu voluntari de la societat civil. Es dediquen a canalitzar recursos als països del Sud a través de projectes de desenvolupament o d'emergència, així com fent sensibilització i lobby i denúncia en el marc de les relacions Nord-Sud.

Adjuntem en la taula següent la relació de ONGD que participen en l'agermanament però no disposem de suficient informació per detallar el tipus d'implicació, algunes d'elles serà solament en la gestió d'algun projecte en el marc de l'agermanament i d'altres tenen un paper més actiu. En aquest sentit, en el marc dels agermanaments

entre municipis catalans i municipis nicaragüencs hi participen les següents entitats classificades com a ONGD segons els criteris esmentats:

Procés d'Agermanament	ONGD implicada
Girona-Bluefields	Entrepobles
L'Hospitalet-Managua	JISH-Joves per a la Igualtat i la Solidaritat
Montcada i Reixac-La Paz Centro	Associació Tazumal
Sant Boi de Llobregat-San Miguelito	DESOS
Sabadell – Matagalpa	Lliga dels drets dels pobles
Vilafranca del Penedès-León	Proyecto Local

Les sis ONGD identificades com a actors implicats directament en el procés d'agermanament s'han incorporat un cop iniciats els corresponents processos d'agermanament amb els que estan involucrades.

En aquest sentit, les ONGD s'han incorporat al procés de gestió de l'agermanament com a actors principals o com actors acompanyants dels propis ajuntaments agermanats. Relacionant la participació actualment de les ONGD esmentades amb els actors inicials implicats elaborem la taula següent:

Actor actual	Actor inicial
Entrepobles (amb Ajunt. Girona)	Girona Solidària (amb Ajunt. Girona)
JIS-Joves per a la Igualtat i la Solidaritat	Ajuntament de l'Hospitalet
Associació Tazumal (amb Ajunt. Montcada i Reixac)	Ajuntament de Montcada i Reixac
DESOS (amb Ajunt. Sant Boi i altres entitats)	Ajuntament Sant Boi de Llobregat
Proyecto Local (amb Ajunt. Vilafranca del Penedès)	Comité de Solidaritat amb Nicaragua (amb Ajunt. Vilafranca del Penedès)
Lliga dels Drets dels Pobles (amb Ajunt. Sabadell)	Ciudadans a títol individual

Entrepobles i Proyecto Local han substituït respectivament Girona Solidària i el Comitè de Solidaritat amb Nicaragua, un moviment de solidaritat internacionalista de Vilafranca del Penedès.

Pel que fa al JISH, l'Associació Tazumal, DESOS, i la Lliga dels Drets dels Pobles s'han incorporat com a cogestors del procés d'agermanament juntament amb els respectius ajuntaments: l'Hospitalet, Montcada i Reixac, Sant Boi de Llobregat i Sabadell. En els tres primers casos la iniciativa de l'agermanament va ser promoguda des dels ajuntaments sense la participació de la societat civil organitzada i en el cas de

Sabadell la iniciativa va partir d'un grup de ciutadans que a títol individual varen fer la proposta.

2.2- Altres entitats de la societat civil organitzada

En el marc dels agermanaments intervenen altres actors que emanen de la societat civil i que són organitzacions involucrades en diferents àmbits de la societat sense interessos específics de grup en el camp de la cooperació.

En aquest estudi, la majoria d'aquestes entitats varen ser creades específicament per donar suport al procés d'agermanament. Es caracteritzen per mantenir el vincle amb el territori a través de diferents tipus d'accions, que solen ser continuades en el temps.

Aquests actors els hem identificat com a ALTRES i poden ser:

- Centres d'ensenyament (escola, institut, universitat)
- Entitats: associacions, comissions, etc. Acotem el concepte d'entitat a una associació d'àmbit local que té com a via/camp principal d'actuació l'agermanament.
- Associacions de veïns
- Parròquies
- Moviments de Solidaritat Internacionalista

Aquestes darreres organitzacions o entitats han fonamentat o fonamenten les seves pràctiques solidàries en l'internacionalisme com a corrent ideològic que va fonamentar les pràctiques d'una part significativa dels comitès de solidaritat creats en suport a la revolució sandinista.

Aquestes entitats les anomenem Moviments de Solidaritat Internacionalista: entesos, segons Pérez, K. (2000:548-549), com a col·lectius inspirats en l'*internacionalisme* que centren la seva activitat en la solidaritat de caràcter polític vers els pobles del Tercer Món. La base de la seva activitat és la crítica i la denúncia de les causes del subdesenvolupament: relacions internacionals de dominació Nord-Sud derivades de la globalització i el neoliberalisme. L'objectiu és donar suport a moviments populars i polítics que impulsin canvis socials. Actuen de forma autònoma respecte les polítiques de cooperació oficial i no accedeixen a recursos públics o AOD.

El pes específic d'aquests actors de la cooperació ha variat en relació a la conjuntura políticossocial dels països o regions on s'ha intervingut. En el marc dels agermanaments entre municipis catalans i municipis nicaragüencs hi participen les

següents entitats classificades com a ALTRES: (adjuntem taula per a actors inicials i actors actuals i el tipus de classificació d'altres)

Procés d'Agermanament	Dels actors INICALS, entitats ALTRES i tipologia	
	Actors inicials – Altres	Tipus
Arbúcies – Palacagüina	Comitè de solidaritat	Moviment de solidaritat internacionalista
Badalona – Chichigalpa	Consell escolar CEIP Junfrau i Comissió de Solidaritat Mixta (integrat per mestres, pares i mares)	Centres d'ensenyament (escola, institut, universitat)
Badalona- San Carlos	ACBN – Associació Catalana de Brigadistes per Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista
Banyoles – Condega	Institut Pere Alsina	Centres d'ensenyament (escola, institut, universitat)
Cornellà de Llobregat – Jinotega	Associació de veïns, entitats implicades (comitè)	Moviment de solidaritat internacionalista + Ass. de veïns
Girona – Bluefields	Girona Solidària	Entitat
La Fatarella – Puerto Cabezas	Ciudadans a títol individual, Rosa Sensat i Comitè de solidaritat amb Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista + Entitat
La Seu d'Urgell - Santa Rosa del Peñón	La Seu Solidària	Entitat
Llagostera - San Nicolás de Oriente	Llagostera Solidària	Entitat
Malgrat de Mar - Cárdenas	Malgrat Solidari	Entitat
Molins de Rei – Chinandega	Grup pro agermanament Nicaragua i Cooperació	Moviment de solidaritat internacionalista
Mollet del Vallès- San Juan de Cinco Pinos	Comitè de solidaritat amb Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista
Nou Barris (Barcelona) – Barrio Boris Vega (Estelí)	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i Centreamèrica de Nou Barris	Moviment de solidaritat internacionalista
Parets del Vallès - San Francisco del Norte	Amics de San Francisco	Entitat
Quart - Kukra Hill	Solidari Quart, Estudiants de la UDG	Entitat + centres d'ensenyament
Salt – Quilalí	24 entitats ciutadanes organitzades com a Amics de Quilalí	Moviment de solidaritat internacionalista
Sant Feliu de Llobregat – Estelí	Taula per Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista
Sant Just Desvern - Camoapa	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista
Sant Pere de Ribes – Puerto Cabezas	Ciudadans a títol individual, Rosa Sensat i Comitè de solidaritat amb Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista + Entitat
Santa Coloma de Gramenet – Jalapa	Associació per la Pau, Associació de Veïns	Moviment de solidaritat internacionalista + Ass. de veïns
Terrassa – Granada	Comitè de suport a la Revolució Sandinista	Moviment de solidaritat internacionalista
Torroella de Montgrí - San Juan	Comissió de Solidaritat Nord-Sud	Moviment de solidaritat

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

del Sur		internacionalista
Vilafaranca del Penedès – León	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista
Vilafranca del Penedès – Puerto Cabezas	Associació Rosa Sensat i Comitè de solidaritat amb Nicaragua	Moviment de solidaritat internacionalista + Entitat

Procés d'Agermanament	Dels actors ACTUALS, entitats ALTRES i tipologia	
	Actors actuals – Altres	Tipus
Arbúcies - Palacagüina	Soarpal	Entitat
Badalona- Chichigalpa	AMPA del CEIP Junfrau i Comissió de Solidaritat Mixta (integrat per mestres, direcció i AMPA)	Centres d'ensenyament (escola, institut, universitat)
Banyoles - Condega	Banyoles Solidària	Entitat
Castelló d'Empúries - Telica	Associació Joan Alsina	Entitat
Cornellà de Llobregat - Jinotega	Forum Cornellà Solidari	Entitat
El Prat de Llobregat - Kukra Hill	Solidari Quart	Entitat
La Fatarella - Puerto Cabezas	Amics de Puerto Cabezas	Entitat
La Seu d'Urgell - Santa Rosa del Peñón	La Seu Solidària	Entitat
Llagostera - San Nicolás de Oriente	Llagostera Solidària	Entitat
Malgrat de Mar - Cárdenas	Grup d'Amics per Cárdenas	Entitat
Manlleu - San Bartolo de Quilalí	Comitè de Manlleu - San Bartolo de Quilalí	Entitat
Molins de Rei - Chinandega	Nicaragua i Cooperació	Entitat
Mollet del Vallès - San Juan de Cinco Pinos	Associació Cinco Pinos poble germà i Parròquia de Sant Vicenç de Mollet - Grup Solidari	Entitat + Parròquia
Nou Barris – Barcelona - Barrio Boris Vega, Estelí	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i Centreamèrica de Nou Barris	Entitats
Palafolls - San Isidro	AMISIS	Entitat
Parets del Vallès - San Francisco del Norte	Associació Solidària per San Francisco	Entitat
Quart - Kukra Hill	Solidari Quart	Entitat
Rubí - Ocotal	Rubí Solidari	Entitat
Salt - Quilalí	Comissió d'agermanament Salt-Quilalí	Entitat
Sant Boi de Llobregat- San Miguelito	Associació d'Amistat San Miguelito - San Boi, Ensenyament Solidari, i escoles públiques de Sant Boi	Entitat + centres d'ensenyament
Sant Feliu de Llobregat - Estelí	Associació Foment d'amistat amb els pobles	Entitat
Sant Pere de Ribes - Puerto Cabezas	Amics de Puerto Cabezas	Entitat

Santa Coloma de Gramenet - Jalapa	Huayna, Sahbi	Entitat
Santa Maria de Corcó - San Juan de Limay	Comissió d'agermanament Limay-l'Esquirol	Entitat
Torroella de Montgrí - San Juan del Sur	Comissió de Solidaritat Nord-Sud	Entitat
Vic - Somoto	ASOMVIC	Entitat
Vilafranca del Penedès - Puerto Cabezas	Amics de Puerto Cabezas	Entitat

Comparant els actors de la societat civil organitzada que participaven en el moment inicial i els que participen en el moment actual en trobem sis que coincideixin en les dues etapes:

Badalona	Chichigalpa	Consell escolar CEIP Junfrau i Comissió de Solidaritat Mixta (integrat per mestres, pares i mares)
La Seu d'Urgell*	Santa Rosa del Peñón	La Seu Solidària
Nou Barris-Bcn	Barrio Boris Vega-Esteli	Comitè de Nou Barris
Llagostera	San Nicolás de Oriente	Llagostera Solidària
Quart	Kukra Hill	Solidari Quart
Torroella de Montgrí	San Juan del Sur	Comissió de Solidaritat Nord-Sud

3- ASSOCIACIÓ MIXTA

És una estructura organitzativa integrada per persones independents i per membres del govern municipal. L'Ajuntament forma part de l'organigrama de l'entitat. A partir de l'estudi, n'identifiquem les següents:

Agermanament		Associació mixta
Sant Just Desvern	Camoapa	Sant Just Solidari
Sabadell	Matagalpa	Sabadell Solidari

4- CONSELL MUNICIPAL DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

El Consell de Cooperació és un òrgan de participació ciutadana amb funcions consultives i assessores en les matèries relacionades amb la cooperació i la solidaritat. Els consells són instruments de coordinació de la política de cooperació municipal. Hi participen tant agents socials compromesos amb la solidaritat com l'equip responsable de la política de cooperació de l'àmbit polític i tècnic i en alguns casos d'altres representats dels partits polítics.

Pot representar el principal punt de trobada entre els actors locals de cooperació i pot ser un espai de reflexió, debat i intercanvi. Per poder desenvolupar adequadament la funció d'instruments de participació ciutadana i de coordinació de la política de cooperació municipal, és molt important el paper que juguen les entitats locals, les quals han d'assumir un rol rellevant i dinàmic.

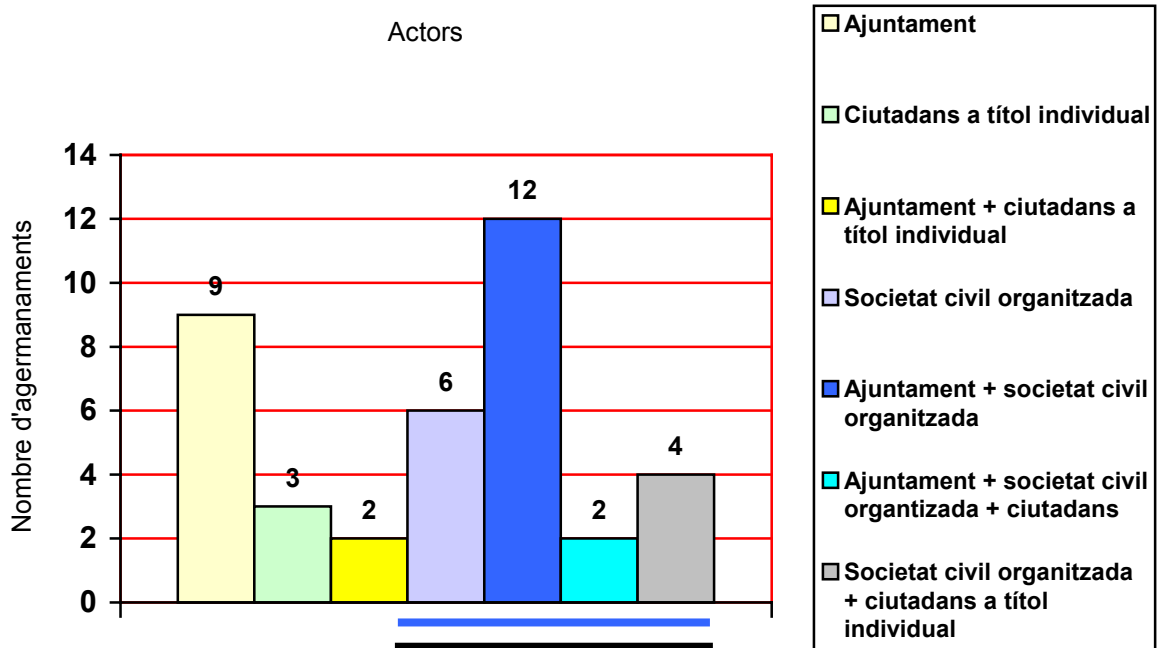
Agermanaments que compten amb la participació del Consell de Cooperació

Procés d'Agermanament	Consell Municipal
Badalona-San Carlos	Consell de Solidaritat i Cooperació de Badalona
Molins de Rei-Chinandega	Consell Consultiu Molins de Rei Solidària
Santa Coloma de Gramenet-Jalapa	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat de Santa Coloma de Gramenet
Sant Boi de Llobregat-Matagalpa	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat de Sant Boi de Llobregat
Sant Feliu de Llobregat-Estelí	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat de Sant Feliu de Llobregat
Sant Pere de Ribes-Puerto Cabezas Bilwi	Consell Municipal de Cooperació de Sant Pere de Ribes
Torroella de Montgrí-San Juan del Sur	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat de Torroella de Montgrí
Vilafranca del Penedès-León	Consell Municipal de Cooperació de Vilafranca del Penedès

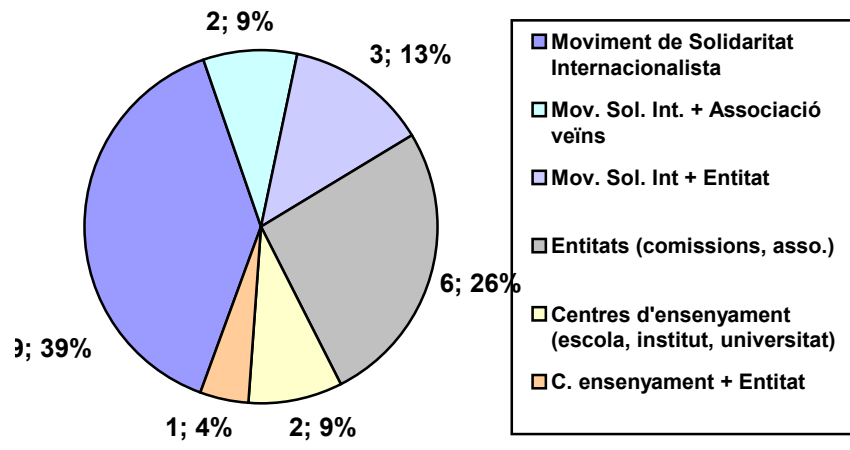
5- CIUTADANS A TÍTOL INDIVIDUAL

Persones que s'impliquen en el procés d'agermanament a títol individual sense estar adscrites a cap comitè o grup de solidaritat. Aquesta categoria es dóna sobretot als inicis dels agermanaments quan persones a títol individual són qui impulsen i engresquen el procés.

Actors implicats INICIALMENT al municipi català

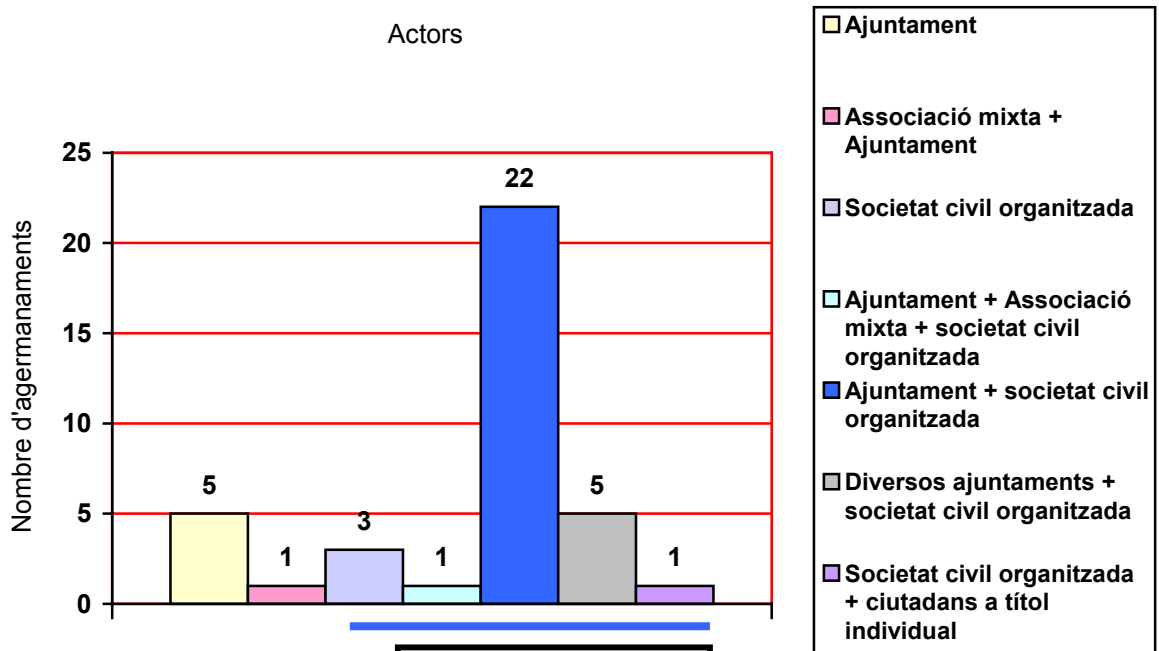

Tipus de societat civil organitzada implicada inicialment

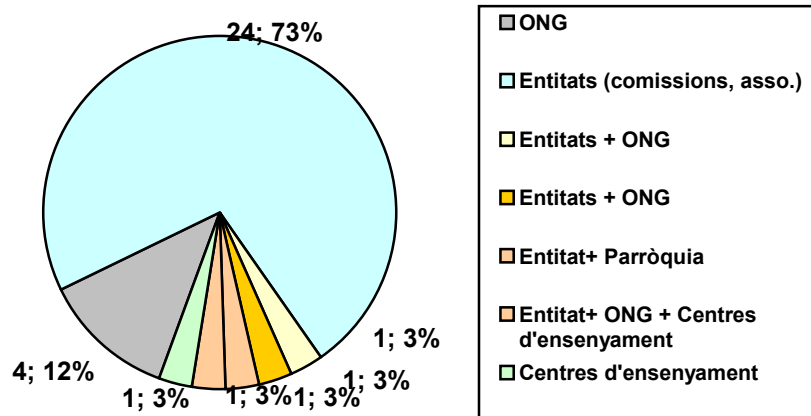

Font: Fons Català de Cooperació

Actors implicats ACTUALMENT al municipi català

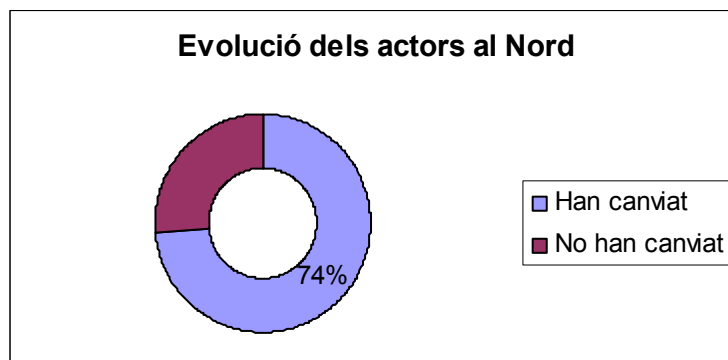
Tipus de societat civil organitzada implicada actualment

Font: Fons Català de Cooperació

La implicació dels actors en diferents moments de la història de l'agermanament mostra que aquest no és estàtic, sinó que va canviant amb el temps; s'ha considerat l'inici de les relacions entre els dos municipis i el moment actual per veure els canvis en la participació dels actors implicats en l'agermanament. Per obtenir dades més clares es classifiquen els actors en: els que emanen de la societat civil i els institucionals (ajuntaments)⁶. En el punt inicial de les relacions de l'agermanament en el 42% d'ells estava implicada la societat civil (organitzada o persones a títol individual) i l'ajuntament; en un 34% dels agermanaments només estava implicada societat civil i en un 24% només l'ajuntament. Comparant aquestes dades amb el moment actual i la implicació dels actors trobem que en un 74% dels casos actualment (2005) hi participen tant la societat civil com l'ajuntament, en un 10% la implicació és només de la societat civil i en un 16% hi participa només l'ajuntament. Per tant, les dades mostren que els agermanaments tendeixen a una participació conjunta, i ha disminuït també el percentatge d'agermanaments on només consta un dels actors.

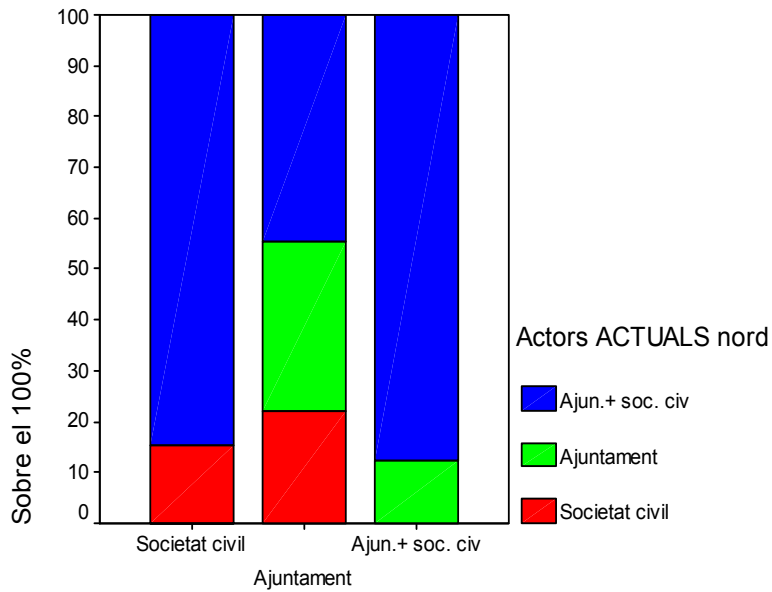
Pel que fa a l'evolució de l'agermanament respecte als actors del Nord, en un 73,68% dels agermanaments existents aquests actors han canviat i en un 26,32% els actors inicials i els actuals es mantenen.

Evidentment, entre aquests dos punts d'anàlisi (moment inicial i actual) hi ha un recorregut dels actors que no ens descriuen les dades, però sí que es pot relacionar aquests dos paràmetres (inicial i actual) per veure els agermanaments que han mantingut al llarg de la seva història els mateixos actors i els que n'han perdut i/o incorporat de nous i cap a on s'ha donat el canvi.

⁶ En el gràfic està més detallat el tipus de societat civil i es considera els ciutadans a títol individual però per aquesta anàlisi s'ha optat per tenir només dues variables.

		ACTUALMENT – ACTORS IMPLICATS			
		Implicació Ajuntament	Implicació societat civil	Implicació Aj + Soc. Ci	Total
INICIALMENT- ACTORS	Implicació Ajuntament	4	2	3	9
		44,4%	22,2%	33,3%	100%
	Implicació societat civil		2	11	13
			15,4 %	84,6%	100%
	Implicació Aj + Soc. Ci	2		14	16
		12,5%		87,5%	100%
Total		6	4	28	

Actors INICIALS al nord

Llistat dels actors de Catalunya que participen en el marc dels agermanaments cooperació en el moment inicial i actual

Actors

Ajuntament

Societat civil

Ajuntament i societat civil

PROCÉS D'AGERMANAMENT	ACTORS INICIALS	Tipus de concertació Categories
Arbúcies Palacagüina	Ajuntament d'Arbúcies, Comitè de solidaritat, persones a títol individual	Ajuntament + societat civil organitzada + ciutadans
Badalona Chichigalpa	Consell escolar CEIP Junfrau i Comissió de Solidaritat Mixta (integrat per mestres, pares i mares)	societat civil organitzada
Badalona San Carlos	Ajuntament de Badalona ACBN - Associació Catalana de Brigadistes per Nicaragua i	Ajuntament + societat civil organitzada
Banyoles Condega	Institut Pere Alsina i ciutadans	societat civil organitzada + ciutadans a títol individual
Canovelles Santo Tomás del Norte	Ajuntament de Canovelles	Ajuntament
Castelló d'Empúries Telica	Persona a títol individual	ciutadans a títol individual
Cornellà de Llobregat Jinotega	Ajuntament de Cornellà de Llobregat, Associacions de veïns, entitats cíviques (comitè)	Ajuntament + societat civil organitzada
El Prat de Llobregat Kukra Hill	Ajuntament del Prat de Llobregat	Ajuntament
Girona Bluefields	Ajuntament de Girona i Girona Solidària	Ajuntament + societat civil organitzada
L'Hospitalet Managua	Ajuntament de l'Hospitalet	Ajuntament
La Seu d'Urgell Santa Rosa del Peñón	Seu Solidària i Ajuntament de la Seu d'Urgell	Ajuntament + societat civil organitzada
Llagostera San Nicolás de Oriente	Llagostera Solidària	societat civil organitzada

ACTORS ACTUALS	Tipus de concertació categories
Ajuntament d'Arbúcies i Soarpal	Ajuntament + societat civil organitzada
AMPA del CEIP Junfrau i Comissió de Solidaritat Mixta (integrat per mestres, direcció i AMPA)	societat civil organitzada
Ajuntament de Badalona	Ajuntament
Ajuntament de Banyoles i Banyoles Solidària	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Canovelles	Ajuntament
Ajuntament de Castelló d'Empúries i Associació Joan Alsina	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Cornellà de Llobregat, Forum Cornellà Solidari	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament del Prat de Llobregat, Ajuntament del Quart i Solidari Quart	Ajuntaments catalans + societat civil organitzada
Ajuntament de Girona i Entrepobles	Ajuntament + societat civil organitzada
JIS- Joves per a la igualtat i la solidaritat	societat civil organitzada
Ajuntament de la Seu d'Urgell i La Seu Solidària	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Llagostera i Llagostera Solidària	Ajuntament + societat civil organitzada

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

Malgrat de Mar Cárdenas	Ajuntament de Malgrat de Mar i Malgrat Solidari	Ajuntament + societat civil organitzada
Manlleu San Bartolo de Quilalí	Ajuntament de Manlleu	Ajuntament
Molins de Rei Chinandega	Ajuntament de Molins de Rei i Grup pro agermanament Nicaragua i Cooperació	Ajuntament + societat civil organitzada
Mollet del Vallès San Juan de Cinco Pinos	Comitè de solidaritat amb Nicaragua i Ajuntament de Mollet del Vallès	Ajuntament + societat civil organitzada
Montcada i Reixac La Paz Centro	Ajuntament de Montcada i Reixac	Ajuntament
Montornès del Vallès Villanueva	Ajuntament de Montornès del Vallès	Ajuntament
Palafolls San Isidro	Ajuntament de Palafolls	Ajuntament
Parets del Vallès San Francisco del Norte	Ajuntament de Parets del Vallès i Amics de San Francisco	Ajuntament + societat civil organitzada
Quart Kukra Hill	Ajuntament de Quart, Ajuntament del Prat de Llobregat, Solidari Quart, Estudiants de la UDG i persona individual	Ajuntament + societat civil organitzada + ciutadans
Rubí Ocotal	Ajuntament de Rubí i persones individuals	Ajuntament + ciutadans a títol individual
Sabadell Matagalpa	Ciutadans a títol individual	ciutadans a títol individual
Salt Quilalí	24 entitats ciutadanes organitzades com a Amics de Quilalí	societat civil organitzada
Sant Boi de Llobregat San Miguelito	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	Ajuntament
Sant Feliu de Llobregat Estelí	Taula per Nicaragua	societat civil organitzada

Ajuntament de Malgrat de Mar i Grup d'Amics per Cárdenas	Ajuntament + societat civil organitzada
Comitè de Manlleu - San Bartolo de Quilalí	societat civil organitzada
Ajuntament de Molins de Rei i Nicaragua i Cooperació	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Mollet de Vallès, Associació Cinco Pinos poble germà i Parròquia de Sant Vicenç de Mollet - Grup Solidari	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Montcada i Reixac	Ajuntament
Ajuntament de Montornès del Vallès	Ajuntament
Ajuntament de Palafolls i AMISIS	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Parets del Vallès, Associació Solidària per San Francisco	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Quart, Ajuntament del Prat de Llobregat, Solidari Quart	Ajuntaments catalans + societat civil organitzada
Ajuntament de Rubí i Rubí Solidari	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Sabadell, Sabadell Solidari i Lliga dels drets dels pobles	Ajuntament + Associació mixta + societat civil organitzada
Ajuntament de Salt i Comissió d'agermanament Salt-Quilalí	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, Associació d'Amistat San Miguelito - San Boi, Ensenyament Solidari, DESOS, Fòrum per la solidaritat, Comitè Òscar Romero, i escoles públiques de Sant Boi	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i Consell de Sant Feliu Solidari, Associació Foment d'amistat amb els pobles	Ajuntament + societat civil organitzada

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

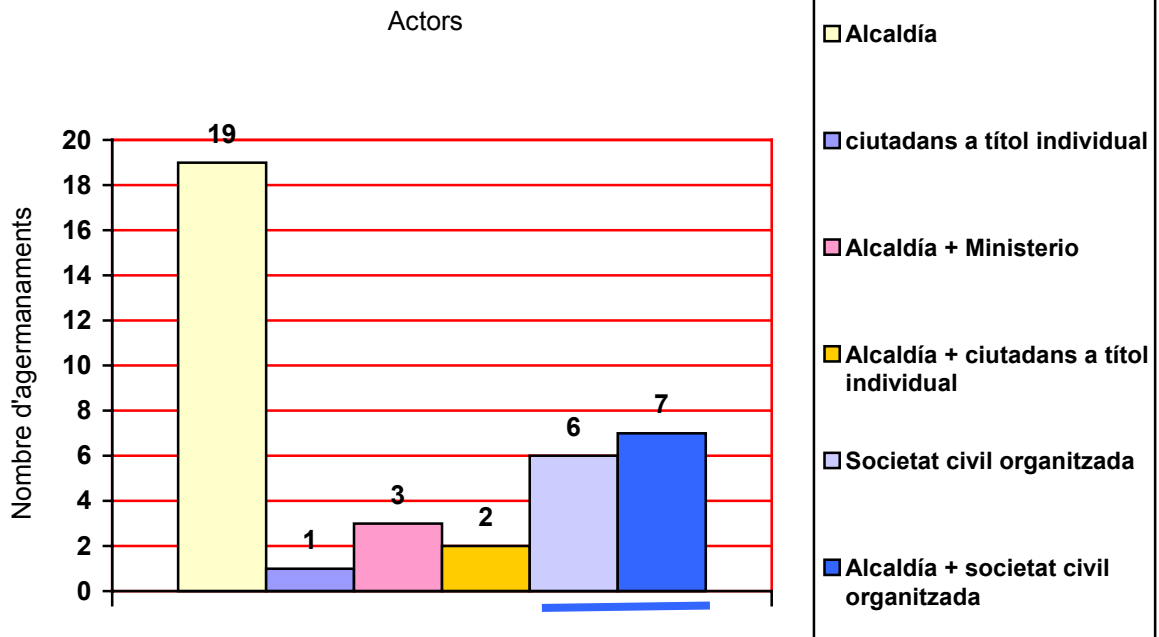
Sant Fost de Campsentelles Somotillo	Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles	Ajuntament
Sant Just Desvern Camoapa	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua	societat civil organitzada
Sant Pere de Ribes Puerto Cabezas	Rosa Sensat, Comitè de solidaritat amb Nicaragua, Ciutadans a títol individual	societat civil organitzada + ciutadans a títol individual
Santa Coloma de Gramenet Jalapa	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Associació per la Pau, Associació de Veïns i ciutadans a títol individual	Ajuntament + societat civil organitzada
Santa Maria de Corcó San Juan de Limay	Ciutadans de l'Esquirol	ciutadans a títol individual
Terrassa Granada	Ajuntament de Terrassa i Comitè de suport a la Revolució Sandinista	Ajuntament + societat civil organitzada
Torroella de Montgrí San Juan del Sur	Ajuntament de Torroella de Montgrí i Comissió de Solidaritat Nord-Sud	Ajuntament + societat civil organitzada
Vic Somoto	Ajuntament de Vic i ciutadans	Ajuntament + ciutadans a títol individual
Vilafranca del Penedès León	Ajuntament de Vilafranca del Penedès i Comitè de Solidaritat amb Nicaragua,	Ajuntament + societat civil organitzada
La Fatarella Puerto Cabezas	Ciutadans a títol individual, Rosa Sensat i Comitè de solidaritat amb Nicaragua	societat civil organitzada + ciutadans a títol individual
Vilafranca del Penedès Puerto Cabezas	Ciutadans a títol individual, Rosa Sensat i Comitè de solidaritat amb Nicaragua	societat civil organitzada + ciutadans a títol individual
Nou Barris - Barcelona Barrio Boris Vega, Estelí	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i Centreamèrica de Nou Barris, 1 veí, 1 mestre	societat civil organitzada

Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles	Ajuntament
Ajuntament de Sant Just Desvern i Sant Just Solidari	Associació mixta + Ajuntament
Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Ajuntament de la Fatarella, Ajuntament de Vilafranca del Penedès i Amics de Puerto Cabezas	Ajuntaments catalans + societat civil organitzada
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Huayna, Comitè Òscar Romero, Sahbi i Sajuancoche	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Santa Maria de Corcó, i Comissió d'agermanament Limay-l'Esquirol	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Terrassa	Ajuntament
Ajuntament de Torroella de Montgrí i Comissió de Solidaritat Nord-Sud	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Vic i ASOMVIC	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Vilafranca del Penedès i Proyecto Local	Ajuntament + societat civil organitzada
Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Ajuntament de la Fatarella, Ajuntament de Vilafranca del Penedès i Amics de Puerto Cabezas	Ajuntaments catalans + societat civil organitzada
Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Ajuntament de la Fatarella, Ajuntament de Vilafranca del Penedès i Amics de Puerto Cabezas	Ajuntaments catalans + societat civil organitzada
Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i Centreamèrica de Nou Barris, 300 persones a títol personal	societat civil organitzada + ciutadans a títol individual

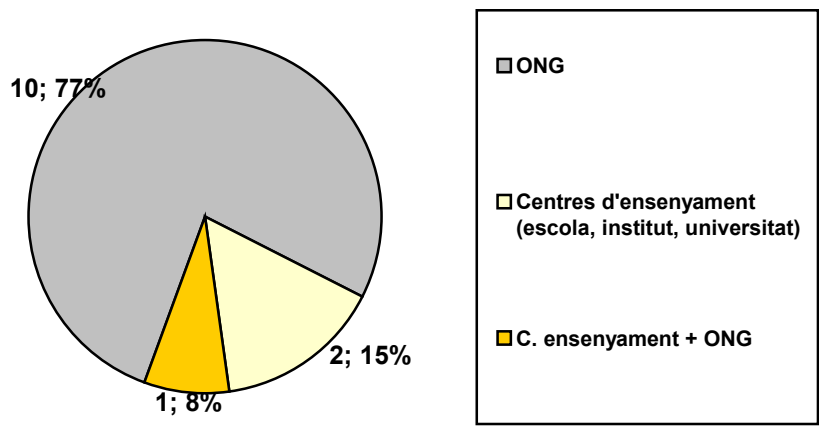
VI.2 Actors del municipi nicaragüenc i tipologies: inicials i actuals

MUNICIPI NICARAGÜENC

Actors implicats INICIALMENT al municipi nicaragüenc

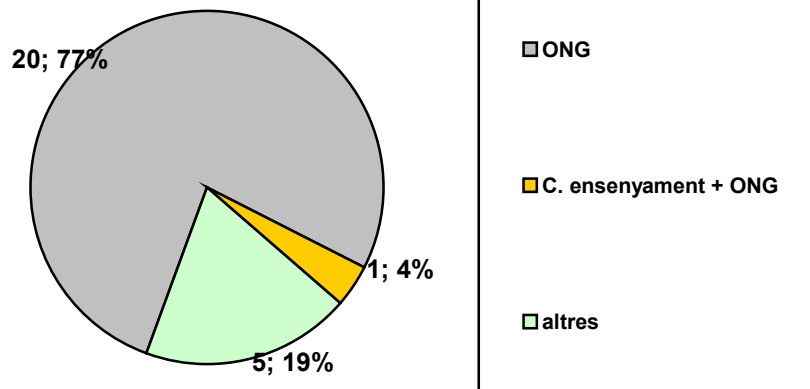
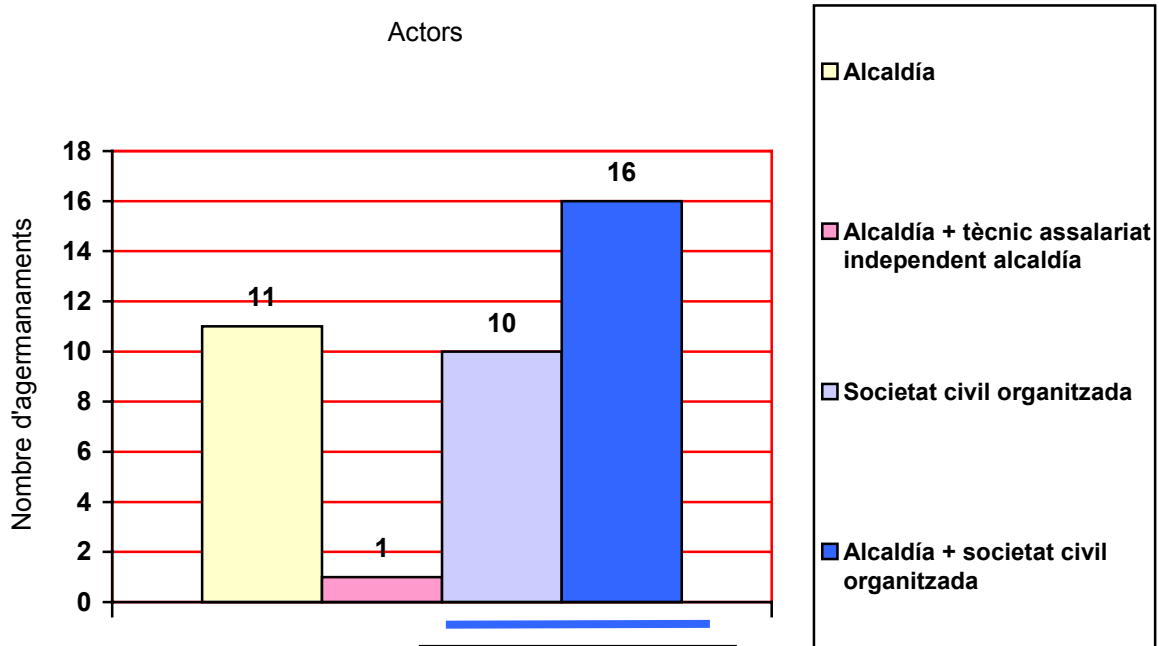

Tipus de **societat civil organitzada** implicada inicialment

Font: Fons Català de Cooperació

Actors implicats ACTUALMENT al municipi nicaragüenc

Font: Fons Català de Cooperació

Llistat dels actors de Nicaragua que participen en el marc dels agermanaments cooperació en el moment inicial i actual

PROCÉS D'AGERMANAMENT	ACTORS INICIALS	Tipus de concertació Categories	ACTORS ACTUALS	Tipus de concertació categories
Actors				
 Alcaldía	 Societat civil	 Alcaldía i societat civil	 Alcaldía +altres	
Arbúcies Palacagüina	Alcaldía de Palacagüina i Comisión de Hermanamiento Palacagüina-Arbúcies	Alcaldía+ societat civil organitzada	Alcaldía de Palacagüina i Fundarpal	Alcaldía+ societat civil organitzada
Badalona Chichigalpa	Consejo escolar i direcció de la Escuela Francisca González i alguns mestres	societat civil organitzada	Direcció de la Escuela Francisca González, alguns mestres, Asbachi - Asociación de Solidaridad Badalona-Chichigalpa, Directiva del barrio Los Lirios	societat civil organitzada
Badalona San Carlos	Alcaldía de San Carlos i Comité nicaragüense de solidaridad con los pueblos	Alcaldía+ societat civil organitzada	Alcaldía de San Carlos	Alcaldía
Banyoles Condega	Institut i Comisión de Hermanamiento Condega-Banyoles	societat civil organitzada	Comisión de Hermanamiento Condega-Banyoles	societat civil organitzada
Canovelles Santo Tomás del Norte	Alcaldía de Santo Tomás i Asociación para el desarrollo de Santo Tomás	Alcaldía+ societat civil organitzada	Alcaldía de Santo Tomás del Norte	Alcaldía
Castelló d'Empúries Telica	Alcaldía de Telica i ASOVIC	Alcaldía+ societat civil organitzada	Xochitlacatl	societat civil organitzada
Cornellà de Llobregat Jinotega	Alcaldía de Jinotega	Alcaldía	Federacions Esportives	societat civil organitzada
El Prat de Llobregat Kukra Hill	Alcaldía de Kukra Hill	Alcaldía	Alcaldía de Kukra-Hill	Alcaldía
Girona Bluefields	Alcaldía de Bluefields	Alcaldía	Alcaldía de Bluefields	Alcaldía
L'Hospitalet Managua	Alcaldía de Managua	Alcaldía	Associació Martin Luther King	societat civil organitzada
La Seu d'Urgell Santa Rosa del Peñón	Alcaldía de Santa Rosa	Alcaldía	Alcaldía de Santa Rosa del Peñón	Alcaldía
Llagostera San Nicolás de Oriente	Juan XXIII	societat civil organitzada	Juan XXIII	societat civil organitzada

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

Malgrat de Mar Cárdenas	Alcaldía de Cárdenas	Alcaldía
Manlleu San Bartolo de Quilalí	Comissió Salt-Quilalí	societat civil organitzada
Molins de Rei Chinandega	Alcaldía de Chinandega	Alcaldía
Mollet del Vallès San Juan de Cinco Pinos	Alcaldía de Cinco Pinos, FSLN municipal i escola de Cinco Pinos	Alcaldía+ societat civil organitzada
Montcada i Reixac La Paz Centro	Alcaldía de la Paz Centro	Alcaldía
Montornès del Vallès Villanueva	Alcaldía de Villanueva	Alcaldía
Palafolls San Isidro	Alcaldía de San Isidro	Alcaldía
Parets del Vallès San Francisco del Norte	Alcaldía de San Francisco	Alcaldía
Quart Kukra Hill	Alcaldía de Kukra Hill i un mestre	Alcaldía + ciutadans a títol individual
Rubí Ocotal	Alcaldía d'Ocotal	Alcaldía
Sabadell Matagalpa	Alcaldía de Matagalpa i Comité de Defensa de la Revolución (CDR)	Alcaldía+ societat civil organitzada
Salt Quilalí	Alcaldía de Quilalí i FSLN	Alcaldía
Sant Boi de Llobregat San Miguelito	Alcaldía de San Miguelito	Alcaldía
Sant Feliu de Llobregat Estelí	Ciutadans a títol individual	ciutadans a títol individual
Sant Fost de Campsentelles Somotillo	Alcaldía de Somotillo	Alcaldía
Sant Just Desvern Camoapa	Alcaldía de Camoapa i ciutadans	Alcaldía + ciutadans a títol individual

Alcaldía de Cárdenas i Casa de la Mujer de Cárdenas	Alcaldía+ societat civil organitzada
Comité de Hermanamiento San Bartolo de Quilalí - Manlleu	societat civil organitzada
Alcaldía de Chinandega i Movimiento Comunal	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Cinco Pinos, CODER, Parroquia San Caralampio, UNAG - Unión Nacional de Agricultores y Ganaderos i Cooperativa Pinarte	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de la Paz Centro	Alcaldía
Alcaldía de Villanueva	Alcaldía
Alcaldía de San Isidro	Alcaldía
Alcaldía de San Francisco i Amigos de Parets	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Kukra Hill	Alcaldía
Alcaldía d'Ocotal, Radio Segovia, AMUNSE - Asociación de Municipios de Nueva Segovia, INPRHU	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Matagalpa, Movimiento Comunal i Asociación de madres especiales	Alcaldía+ societat civil organitzada
Comité de hermanamiento Salt-Quilalí, UGAQ-Unión Ganadera y Agrícola de Quilalí, Tecuicán	societat civil organitzada
Alcaldía de San Miguelito i ALDEA- Alianza de Organizaciones para el Desarrollo de San Miguelito	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Estelí i la Oficina del Tercer Mundo	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Somotillo i tècnica assalariada	Alcaldía + tècnic assalariat indep. alcaldía
Alcaldía de Camoapa i ASODHERMU	Alcaldía+ societat civil organitzada

Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

Sant Pere de Ribes Puerto Cabezas	Alcaldía de Puerto Cabezas i Ministerio de la Presidencia i la FACS - Fundación Augusto César Sandino	Alcaldía + Ministerio de presidencia
Santa Coloma de Gramenet Jalapa	Alcaldía Municipal de Jalapa	Alcaldía
Santa Maria de Corcó San Juan de Limay	FHERLESLI- Fundación Hermanamiento l'Esquirol-Limay	societat civil organitzada
Terrassa Granada	Alcaldía de Granada	Alcaldía
Torroella de Montgrí San Juan del Sur	Alcaldía de San Juan del Sur i Asociación de Hermanamiento	Alcaldía+ societat civil organitzada
Vic Somoto	Alcaldía de Somoto	Alcaldía
Vilafaranca del Penedès León	Alcaldía de León	Alcaldía
La Fatarella Puerto Cabezas	Alcaldía de Puerto Cabezas i Ministerio de la Presidencia i la FACS - Fundación Augusto César Sandino	Alcaldía + Ministerio de presidencia
Vilafaranca del Penedès Puerto Cabezas	Alcaldía de Puerto Cabezas i Ministerio de la Presidencia i la FACS - Fundación Augusto César Sandino	Alcaldía + Ministerio de presidencia
Nou Barris - Barcelona Barrio Boris Vega, Estelí	Movimiento comunal nicaragüense	societat civil organitzada

Alcaldía de Puerto Cabezas i Amigos del Gran Penedés	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Jalapa, Movimiento Comunal i Coordinadora de Mujeres de Jalapa	Alcaldía+ societat civil organitzada
FHERLESLI- Fundación Hermanamiento l'Esquirol-Limay	societat civil organitzada
Alcaldía de Granada	Alcaldía
Alcaldía de San Juan del Sur i Asociación de Hermanamiento	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Somoto i ASOMVIC Somoto	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de León	Alcaldía
Alcaldía de Puerto Cabezas i Amigos del Gran Penedés	Alcaldía+ societat civil organitzada
Alcaldía de Puerto Cabezas i Amigos del Gran Penedés	Alcaldía+ societat civil organitzada
Movimiento comunal nicaragüense	societat civil organitzada

VII. ESTRUCTURES PER A LA GESTIÓ DE L'AGERMANAMENT

MUNICIPI CATALÀ i tipus d'estructures de gestió de l'agermanament

VII.1 Comitè o Comissió d'agermanament al Nord

1- COMITÈ O COMISSIÓ D'AGERMANAMENT

Col·lectiu de persones o representants d'entitats organitzats específicament en el marc de l'agermanament, com a cogestors del procés amb la contrapart del Sud.

- Entitat de la societat civil organitzada
- ONGD
- Ciutadania
- Comissió de Nicaragua d'una entitat més àmplia: grup de treball específic

Tots els comitès són entitats de la societat civil organitzada, estructures que han estat creades específicament per donar suport al procés d'agermanament. La peculiaritat d'aquestes entitats és que mantenen el vincle amb el territori a través de diferents tipus d'accions, que solen ser continuades en el temps.

Funcions dels Comitès o Comissions d'agermanament

A partir de les dades de l'estudi realitzat s'han identificat les següents funcions emmarcades en el camp de la cooperació internacional i de la sensibilització:

- Fer de pont o d'enllaç entre els actors del Sud: Comisión de hermanamiento
- Alcaldía i l'Ajuntament català
- Acompanyament del procés d'agermanament
- Dinamització de l'agermanament
- Identificació i prioritització d'accions
- Avaluació prèvia dels perfils de projecte
- Formulació de projectes
- Presentació dels projectes als donants del Nord: gestió de recursos financers
- Execució dels projectes
- Seguiment dels projectes
- Organització de brigades solidàries
- Sensibilització al Nord sobre la situació del Sud
- Donar a conèixer l'agermanament al municipi
- Establir i donar continuïtat a les relacions entre l'entitat i les institucions
- Socialització dels resultats dels projectes als donants

Comitès d'agermanament a Catalunya

Agermanament Catalunya - Nicaragua	Comitè a Catalunya
Arbúcies – Palacagüina	Soarpal
Banyoles – Condega	Banyoles Solidaria
La Fatarella - Puerto Cabezas	Amics de Puerto Cabezas
Manlleu - San Bartolo de Quilalí	Comitè d'agermanament Manlleu - San Bartolo de Quilalí
Mollet del Vallès - San Juan de Cinco Pinos	Associació Cinco Pinos poble germà
Nou Barris, Barcelona - Barrio Boris Vega, Estelí	Agermanament Popular Nou Barris - Boris Vega
Salt – Quilalí	Comissió d'agermanament Salt-Quilalí
Sant Just Desvern – Camoapa	Comissió de Nicaragua de Sant Just Solidari
Sant Pere de Ribes - Puerto Cabezas	Amics de Puerto Cabezas
Santa Maria de Corcó - San Juan de Limay	Comissió d'agermanament L'Esquirol - San Juan de Limay
Torroella de Montgrí - San Juan del Sur	Comissió de Solidaritat Nord-Sud
Vilafranca del Penedès - Puerto Cabezas	Amics de Puerto Cabezas

VII.2 Estructures organitzatives d'acompanyament del Nord

Estructura organitzativa, vinculada o no al govern local, integrada per diferents tipus d'actors. La seva funció principal és acompanyar el procés d'agermanament. En el marc d'aquest estudi s'han identificat els següents tipus d'actors:

- Entitat de la societat civil organitzada
- ONGD
- Consell de Cooperació i Solidaritat
- Comissió de Solidaritat Mixta: mestres, AMPA i direcció
- Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i Centreamèrica

Funcions de les estructures organitzatives d'acompanyament

A partir de les dades de l'estudi realitzat s'han identificat les següents funcions emmarcades en el camp de la cooperació internacional i de la sensibilització:

1. Promocionar el procés d'agermanament
2. Enfortiment de capacitats locals de la contrapart agermanada
3. Sensibilització al Nord sobre la situació del Sud
4. Identificació i prioritització d'accions
5. Avaluació prèvia dels perfils de projecte

6. Formulació de projectes
7. Presentació dels projectes als donants del Nord: gestió de recursos financers
8. Seguiment dels projectes
9. Gestió d'apadrinaments entre famílies d'ambdós municipis agermanats
10. Dinamitzar el procés d'agermanament a partir de l'intercanvi d'experiències i el suport mutu.
11. Coordinació d'entitats residents a Nicaragua
12. Organització de brigades solidàries
13. Assessorar l'ajuntament amb temes relacionats amb els projectes de cooperació: avaluació prèvia

Pel que fa als Consells Municipals de Cooperació i Solidaritat, aquests ens no solen tenir un paper rellevant en els diferents processos d'agermanament actius a Catalunya. En la majoria dels casos, en el marc del Consell les funcions estan regulades pel reglament intern dels diferents consells. Entre elles destaquen la de participar en el seguiment, control, supervisió i l'avaluació de l'eficàcia amb què han estat utilitzats els recursos municipals en temes de cooperació i solidaritat. Són un òrgan consultiu de l'administració local, sense funcions específiques en relació al procés d'agermanament existent al municipi.

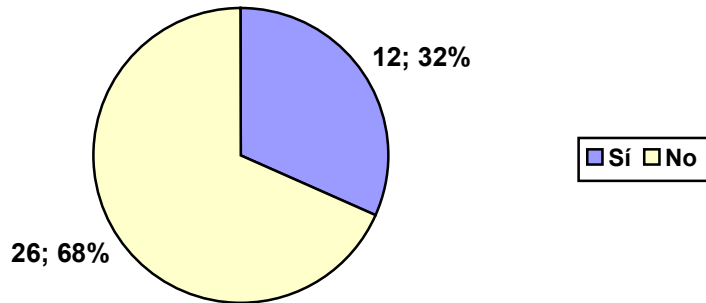
Llistat de les estructures que acompanyen l'agermanament a Catalunya

Agermanament Catalunya - Nicaragua	Estructures que acompanyen l'agermanament	Tipus
Castelló d'Empúries-Telica	Associació Joan Alsina	Altres-Entitat
Girona-Bluefields	Entrepobles	ONGD
L'Hospitalet-Managua	JISH - Joves per a la igualtat i la solidaritat de l'Hospitalet	ONGD
La Seu d'Urgell-Sta Rosa del Peñón	La Seu Solidària	Altres-Entitat
Llagostera-San Nicolás de Oriente	Llagostera Solidària	Altres-Entitat
Malgrat de Mar-Cárdenas	Grup d'amics de Cárdenas	Altres-Entitat
Palafolls-San Isidro	AMISIS	Altres-Entitat
Parets del Vallès-San Francisco del Norte	Associació Solidària de San Francisco	Altres-Entitat
Quart-Kukra Hill	Solidari Quart	Altres-Entitat
Rubí-Ocotol	Rubí Solidari	Altres-Entitat
Sabadell-Matagalpa	Fundació Sabadell Solidari	Altres-Entitat
Santa Maria de Corcó-San Juan de Limay	Comitè d'Osona de Solidaritat amb Nicaragua	Altres-Entitat
Vic-Somoto	ASSOMVIC (Associació Solidaria Somoto-Vic)	Altres-Entitat

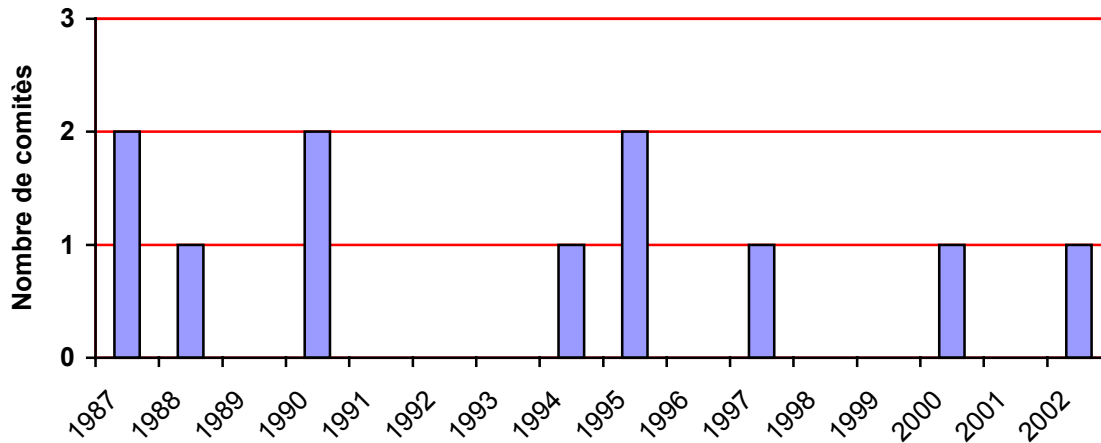
Agermanaments – cooperació Catalunya - Nicaragua

Badalona-San Carlos	Consell de Solidaritat i Cooperació de Badalona	Consell de Cooperació i Solidaritat
La Fatarella-Puerto Cabezas	Consell Municipal de Cooperació	Consell de Cooperació i Solidaritat
Molins de Rei-Chinandega	Consell Consultiu Molins de Rei Solidària	Consell de Cooperació i Solidaritat
Sant Boi de Llobregat-San Miguelito	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat	Consell de Cooperació i Solidaritat
Sant Feliu de Llobregat-Estelí	Consell de Sant Feliu Solidari	Consell de Cooperació i Solidaritat
Sant Pere de Ribes-Puerto Cabezas	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat	Consell de Cooperació i Solidaritat
Santa Coloma de Gramenet-Jalapa	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat de Santa Coloma de Gramenet	Consell de Cooperació i Solidaritat
Torroella de Montgrí-San Juan del Sur	Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat	Consell de Cooperació i Solidaritat
Vilafranca del Penedès-León y Puerto Cabezas	Consell Municipal de Cooperació	Consell de Cooperació i Solidaritat
Badalona-Chichigalpa	Comissió de Solidaritat mixta (integrada per mestres, direcció i AMPA)	Comissió mestres i direcció AMPA
Nou Barris – Barcelona- Barrio Boris Vega-Estelí	Comitè de Solidaritat amb Nicaragua i Centreamèrica de Nou Barris	Entitat cívica
Sant Just Desvern-Camoapa	Sant Just Solidari	Associació mixta

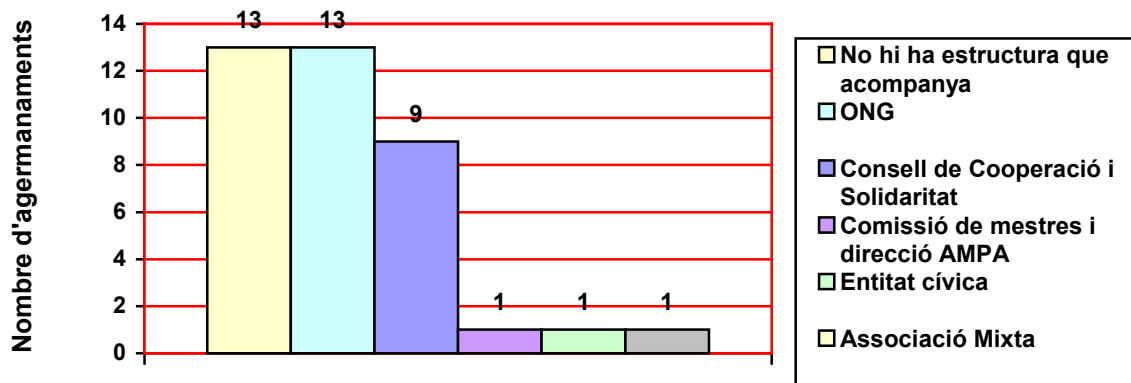
Creació al municipi català d'un comitè d'agermanament

Any de constitució del comitè al municipi català

Estructura organitzativa que acompanya l'agermanament al municipi català

Font: Fons Català de Cooperació

El 2002 es va crear un comitè que gestiona l'agermanament de tres municipis (agermanament triangular)

MUNICIPI NICARAGÜENC i tipus d'estructures de gestió de l'agermanament

VII.3 “Comité” o “Comisión de hermanamiento” al Sud

Col·lectiu de persones o representants d'entitats organitzats específicament en el marc de l'agermanament, com a cogestors del procés amb la contrapart del Nord. Pel que fa a Nicaragua aquestes organitzacions són entitats de la societat civil organitzada, identificades com a Altres Entitats integrades per ciutadans i ciutadanes dels municipis agermanats.

Funcions dels Comitès o Comisiones de Hermanamiento

A partir de les dades de l'estudi realitzat s'han identificat les següents funcions emmarcades en el camp de la cooperació internacional i de la sensibilització:

1. Fer de pont o d'enllaç entre els actors del Sud: Comisión de hermanamiento i/o Alcaldía nicaragüenca i els actors del Nord: Comitè d'Agermanament i/o Ajuntament català
2. Fer d'enllaç amb l'Alcaldía i altres institucions implicades en els projectes
3. Promoure i donar continuïtat a les relacions entre el Comitè i les institucions locals i/o departamentals o nacionals
4. Identificació i prioritització de necessitats i accions
5. Avaluació prèvia dels perfils de projecte
6. Formulació de projectes
7. Presentació dels projectes als donants del Nord: gestió de recursos financers
8. Execució dels projectes
9. Seguiment dels projectes
10. Gestió econòmica i control financer dels projectes
11. Coordinació i acompanyament de brigades solidàries

Llistat dels Comitès de Hermanamiento a Nicaragua

Agermanament Catalunya - Nicaragua	Comité a Nicaragua
Arbúcies – Palacagüina	FUNDARPAL – Fundación Arbúcies-Palacagüina
Badalona – Chichigalpa	ASBACHI – Asociación de Solidaridad Badalona-Chichigalpa
Banyoles – Condega	Comisión de Hermanamiento Condega-Banyoles
La Fatarella - Puerto Cabezas	Amigos del Gran Penedès

Manlleu - San Bartolo de Quilalí	Comité de Hermanamiento San Bartolo de Quilalí-Manlleu
Nou Barris, Barcelona - Barrio Boris Vega, Estelí	Movimiento Comunal Nicaragüense - Comisión del Barrio Boris Vega
Salt – Quilalí	Comité de Hermanamiento Quilalí-Salt
Sant Just Desvern – Camoapa	ASODHERMU - Asociación de Hermanamiento
Sant Pere de Ribes - Puerto Cabezas	Amigos del Gran Penedès
Santa Maria de Corcó - San Juan de Limay	FHERLESLI - Fundación Hermanamiento L'Esquirol-Limay
Torroella de Montgrí - San Juan del Sur	Asociación de Hermanamiento
Vilafranca del Penedès - Puerto Cabezas	Amigos del Gran Penedès

VII.4 Estructures organitzatives d'acompanyament del Sud

Estructura organitzativa, vinculada o no al govern local, integrada per diferents tipus d'actors. La seva funció principal és acompanyar el procés d'agermanament. En el marc d'aquest estudi s'han identificat els següents tipus d'actors:

- Entitat de la societat civil organitzada
- ONGD
- Estructures municipals
- Personal tècnic local

Funcions de les estructures organitzatives d'acompanyament

A partir de les dades de l'estudi realitzat s'han identificat les següents funcions emmarcades en el camp de la cooperació internacional i de la sensibilització:

- Representació dels beneficiaris o poblacions meta
- Consensuar i articular esforços, vincular i representar les diferents organitzacions de la societat civil del municipi agermanat
- Gestió de problemes col·lectius davant les autoritats competents
- Fer de pont o enllaç entre els municipis del Nord i del Sud
- Fer de pont o d'enllaç entre els actors del Sud: Comisión de hermanamiento, Alcaldía i la població beneficiària
- Identificació i prioritització de necessitats i accions
- Avaluació prèvia dels perfils de projecte
- Formulació de projectes
- Presentació dels projectes als donants del Nord: gestió de recursos financers
- Execució dels projectes

- Seguiment dels projectes
- Gestió econòmica i control financer dels projectes
- Acompanyament tècnic en la gestió de recursos: Sud-Sud
- Promocionar el procés d'agermanament
- Coordinació i acompanyament de brigades solidàries

Llistat de les estructures que acompanyen l'agermanament a Nicaragua

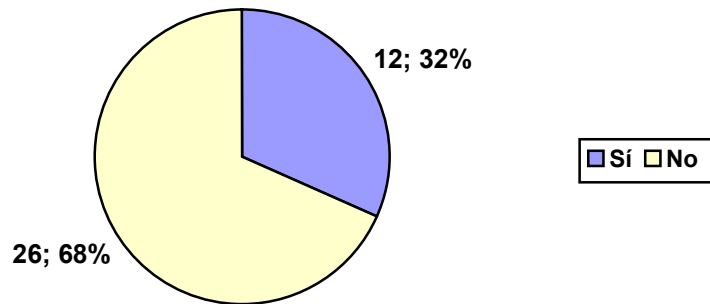
Agermanament Catalunya - Nicaragua	l'agermanament	Tipus
Badalona-Chichigalpa	Directiva del Barrio Los Lirios	Altres-Entitat
Castelló d'Empúries-Telica	Xochitlacatl	ONGD
L'Hospitalet-Managua	Asociación Martin Luther King	ONGD
La Fatarella-Puerto Cabezas	Oficina de Cooperación Externa de l'Alcaldía de León ⁷	Estructura municipal
Llagostera-San Nicolás de Oriente	Juan XXIII	ONGD
Malgrat de Mar-Cárdenas	Junta de Coordinadores de Comarca	Altres-Entitat
Mollet del Vallès- San Juan de Cinco Pinos	CODER-Comisión para el Desarrollo Rural	ONGD
Parets del Vallès-San Francisco del Norte	Amigos de Parets	Altres-Entitat
Sabadell-Matagalpa	Departamento de Cooperación Internacional - Alcaldía de Matagalpa	Estructura municipal
Salt-Quilalí	UGAQ-Unión Ganadera y Agrícola de Quilalí	ONGD
Sant Boi de Llobregat-San Miguelito	ALDEA-Alianza de Organizaciones para el Desarrollo de San Miguelito	ONGD
Sant Feliu de Llobregat-Estelí	La Casa del Tercer Mundo	ONGD
Sant Fost de Campcentelles-Somotillo	Personal tècnic	Altres - Personal tècnic
Sant Pere de Ribes-Puerto Cabezas	Oficina de Cooperación Externa de l'Alcaldía de León	Estructura municipal
Vic-Somoto	ASOMVIC Somoto	Altres-Entitat
Vilafranca del Penedès-León y Puerto Cabezas	Oficina de Cooperación Externa de l'Alcaldía de León	Estructura municipal

Font: Fons Català de Cooperació

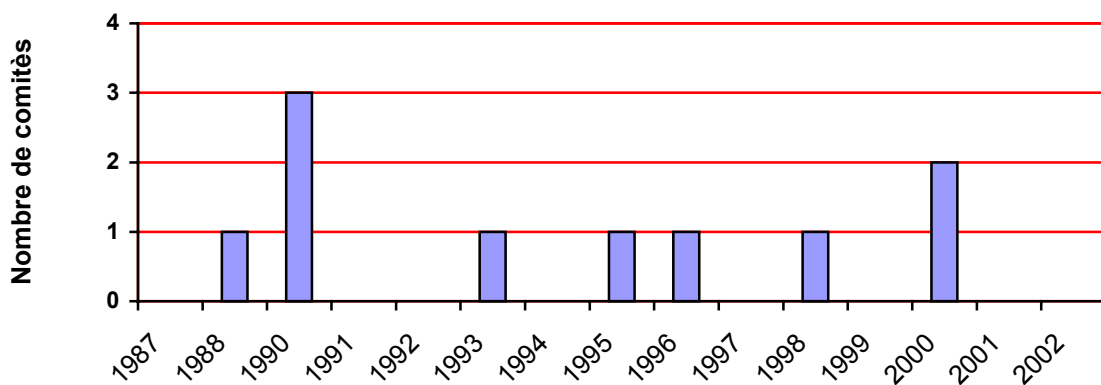
⁷ Puerto Cabezas està agermanat amb tres municipis catalans: La Fatarella, Sant Pere de Ribes i Vilafranca del Penedès. Des d'un inici la gestió va estar a càrrec de l'Oficina de Cooperación Externa de l'Alcaldía de León en el marc d'un agermanament Sud-Sud entre León y Puerto Cabezas-Bilwi. Els resultats electorals de novembre de 2004 han canviat l'escenari polític, ja que YATAMA ha guanyat l'Alcaldía de Puerto Cabezas-Bilwi fins ara a mans del FSLN. Aquest canvi d'actors polítics implicarà segurament canvis en el tipus de gestió realitzat fins ara a través de l'Alcaldía de León.

MUNICIPI NICARAGÜENC

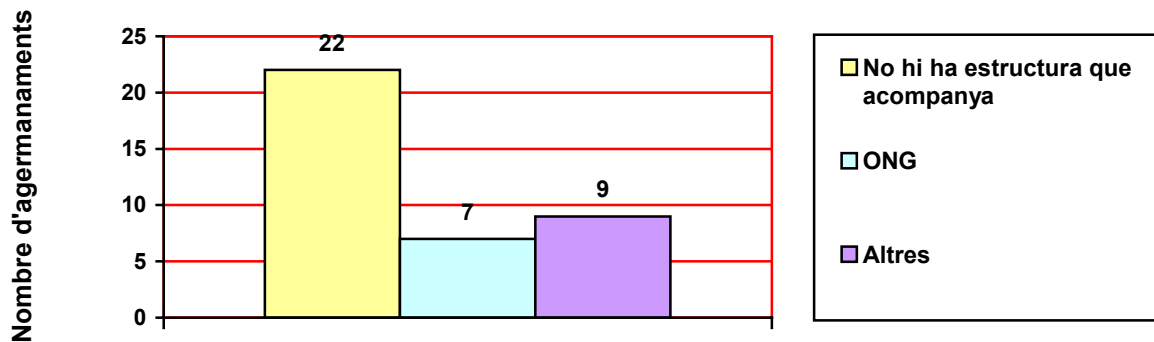
Creació al municipi nicaragüenc d'un comitè d'agermanament

Any de constitució del comitè al municipi nicaragüenc

Estructura organitzativa que acompanya l'agermanament al municipi nicaragüenc

Font: Fons Català del Fons Català de Cooperació

El 2000 es va crear un comitè que gestiona l'agermanament de tres municipis (agermanament triangular)

VIII. ESTRUCTURES FINANCERES DELS AGENTS IMPLICATS

Aquest indicador serveix per analitzar l'estructura financera dels agents socials implicats en un determinat procés d'agermanament. També ens facilita l'anàlisi del paper que juguen els recursos tant en l'àmbit ideològic com en el tècnic-organitzatiu, i permet analitzar la relació entre el finançament que necessiten les entitats per assolir els objectius fixats i les activitats que promouen.

L'estructura financera que caracteritza els processos d'agermanament analitzats, es compon fonamentalment de fons públics (recursos procedents de les administracions públiques locals, autonòmiques, governamentals i intergovernamentals), fons propis i privats (procedents d'aportacions realitzades per particulars o fundacions privades).

Pel que fa a l'anàlisi de l'estructura financera, ens remetrem al dilema dels recursos amb la següent dicotomia: *finançament extern versus autofinanciació*, per accedir als recursos necessaris per operar en el sentit d'actuar i complir els objectius plantejats en el marc del procés d'agermanament Nord-Sud. L'estructura financera és un indicador que serveix per valorar el grau de dependència dels recursos externs.

VIII.I Fonts de finançament dels agermanaments-cooperació a Catalunya

Font de finançament	Núm. Agerm.	(%) sobre font finançament	(%) sobre total
Solament cooperació descentralitzada	20		52,63%
Ajuntament	14	70,00%	
Ajuntament + DIBA	4	20,00%	
Ajuntament + MMAMB	2	10,00%	
Coop. descentralitzada+Fons Privats	3		7,89%
Ajuntament+ DIBA + fons Privats	2	66,67%	
Ajuntament+ DIBA + Generalitat+ fons Privats	1	33,33%	
Coop. desc.+ Fons propis	8		21,05%
Ajuntament + fons propis	4	50,00%	
Ajuntament + DIBA + fons propis	3	37,50%	
Ajuntament + DIBA + MMAMB + fons propis	1	12,50%	
Coop. desc.+ Fons privats + Fons propis	5		13,16%
Ajuntament + Fons Privats + fons propis	3	60,00%	
Ajunt.+ Generalitat+Fons Privats + fons propis	1	20,00%	
Ajunt.+DIBA+AMB+Fons Privats + fons propis	1	20,00%	
Coop. desc.+ Coop. Oficial Estatal + Multilateral	1		2,63%
Ajuntament+AECI+UE	1	100,00%	
Solament Fons propis	1	100,00%	2,63%
	38		100,00%

Dels 38 processos d'agermanament analitzats, 37 accedeixen a recursos provinents de la cooperació descentralitzada que és la que realitzen o promouen els ens locals: ajuntaments catalans, diputacions, MMAMB-Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a l'estructura financera dels processos d'agermanament analitzats, la font de finançament més important pel que fa tant als vincles establerts com al volum de fons és la cooperació descentralitzada, la qual en un 52,63% dels casos és la única font de finançament; en un 21,05% dels casos es combina amb fons propis; en un 13,16% es combina amb fons propis i fons privats; en un 7,89% dels casos es combina amb fons privats, i en un 2,63% dels casos es combina amb fons bilaterals provinents de l'AECI i en un altre 2,63% accedeixen a fons multilaterals provinents de la UE. Únicament en un 2,63% dels casos l'agermanament opera amb fons propis sense accedir a finançament extern.

VIII.2 Agents donants als agermanaments-cooperació a Catalunya

Agents donants	Total agerman.	(%) sobre total	Via Fons Català
Cooperació descentralitzada			
Ajuntaments	37	97,37%	25 (67,57%)
DIBA-Diputació de Barcelona	12	31,58%	
MMAMB (via Fons Català)	4	10,53%	
Generalitat de Catalunya (via Fons Català)	2	5,26%	
Fons Propis			
Col.lectes, quotes, venda de materials, campanyes solidàries, tòmbols, concerts, etc.	14	36,84%	
Fons privats			
Fundació La Caixa	8	21,05%	
Col.legi d'Aperelladors i Arquitectes de Catalunya			
Cooperació Oficial Estatal			
AECI	1	2,63%	
Cooperació Multilateral			
UE	1	2,63%	

Pel que fa als agents donants provinents de la cooperació descentralitzada, els ajuntaments participen en 37 processos d'agermanament i representen la font financera més important. Hi ha 25 ajuntaments que canalitzen els recursos via el Fons Català. Altres agents de la cooperació descentralitzada són: la DIBA-Diputació de

Barcelona que participa en 12 agermanaments; la MMAMB-Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona via Fons Català implicada en 4 agermanaments i la Generalitat de Catalunya via Fons Català que participa o ha participat en 2 processos d'agermanament. Pel que fa als agents bilaterals i multilaterals, l'AECl i la UE-Unió Europea han participat en el finançament d'un procés d'agermanament. 14 processos d'agermanament treballen amb fons propis, 8 treballen amb fons privats (Fundació la Caixa o Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes de Catalunya).

Nombre de fonts de finançament

	1font	2 fonts	3 fonts	4 fonts	5 fonts	
Solament cooperació descentralitzada	20					20
Coop. descentralitzada+ fons Privats			2	1		3
Coop. desc.+ fons propis		4	3	1		8
Coop. desc.+ fons privats + fons propis			3	1	1	5
Coop. desc.+ Coop. Oficial Estatal + Multilateral			1			1
Solament fons propis	1					1
Total	21	4	9	3	1	38
Percentage agermanaments/total fons	55,26%	10,53%	23,68%	7,89%	2,63%	

El 55,26% dels agermanaments treballen amb recursos provinents d'una sola font, que és la cooperació descentralitzada o fons propis; el 23,68% reben finançament de 3 fonts, generalment cooperació descentralitzada⁸ combinada amb la resta de fonts, el 10,53% treballen amb recursos provinents de dues fonts, cooperació descentralitzada i fons propis, el 7,89% reben finançament de 4 fonts i el 2,63% treballen amb recursos provinents de cinc fonts financeres. S'observa una tendència a accedir a recursos provinents de la cooperació descentralitzada.

⁸ Un agermanament pot rebre recursos provinents de diferents agents de la cooperació descentralitzada: ajuntament, DIBA, MMAMB, Generalitat de Catalunya.

IX. INTERVENCIÓ AL SUD

Tot procés d'agermanament actiu implica una intervenció Nord-Sud.

Projecte: els recursos s'assignen a un determinat projecte, entès com la unitat bàsica de disseny per a l'execució, seguiment (físic i financer) i avaluació d'una acció d'intervenció sobre el terreny formulada per donar resposta a una determinada necessitat.

El projecte cal que no sigui un fi en si mateix sinó un instrument per desenvolupar una estratègia de desenvolupament a mig o llarg termini, concebre el projecte com a fi comporta que el resultat de l'execució sigui una intervenció puntual i finalista, acotada en el temps i en els objectius.

Programa: els recursos s'assignen, sense especificar el detall de les partides de despesa, a un determinat programa global, el qual està integrat per un conjunt de projectes i accions orientades a desenvolupar una estratègia de desenvolupament a mig o llarg termini. Aquesta via és una intervenció àmplia i no finalista. Està articulada a un lineament estratègic "concertat" entre donant i receptor.

Fórmula mixta: quan l'ajut s'articula a través de projectes emmarcats en un determinat programa general de desenvolupament. És el cas dels projectes concertats a través dels Plans Municipals o Regionals de Desenvolupament, en el marc dels quals els donants i receptors acorden compromisos i s'assignen responsabilitats.

Una part significativa dels processos d'agermanament-cooperació s'han caracteritzat per prioritzar els projectes de desenvolupament com a modalitat bàsica de canalització dels recursos destinats a la intervenció en els municipis agermanats. Aquesta modalitat suposa un augment del pes específic de les ONGD en la gestió de les intervencions i una menor implicació de l'agent de cooperació receptor, pel que fa a les responsabilitats delegades i els compromisos adquirits Nord/Sud, Donant/Receptor.

L'articulació via programa suposa una intervenció més horitzontal al delegar més responsabilitats de gestió als agents receptors, afavorint l'apropiació de l'ajut i la generació de capacitats de gestió de banda del receptor. Articular els recursos per la via de l'instrument programa demanda capacitats tècniques i visió estratègica dels agents de cooperació, tant al Nord com al Sud, que permetin o tendeixin a integrar el

procés d'intervenció des de la selecció, anàlisi, concertació N/S i coordinació interinstitucional amb altres donants.

Hi ha una tendència a materialitzar el vincle donant-receptor a través de l'instrument projecte. El projecte, en aquests casos, juga un paper significatiu en relació a altres vies de materialització o implementació del vincle, com ara accions de sensibilització o d'educació al desenvolupament (ED), brigades solidàries, viatges d'intercanvi i delegacions bilaterals, així com el suport als processos de planificació estratègica participativa, en el marc dels quals la contrapart adquireix un paper important en el cicle d'un determinat projecte, pel que fa a l'etapa d'identificació.

Una part significativa de les intervencions de cooperació al desenvolupament es caracteritza perquè l'instrument projecte assigna als donants un paper principal en el procés de desenvolupament. Implica un posicionament de poder que està marcat pels recursos, generalment monetaris, i el discurs, generalment generat des del Nord i sota premisses dictades per les conjuntures políticoeconòmiques del context del Nord en general i en particular de les polítiques de cooperació al desenvolupament i les convocatòries oficials obertes que d'elles emanen. En aquest sentit, i en el marc d'aquest instrument, difícilment es podran afavorir o fomentar relacions més horitzontals i participatives entre donants i receptors.

El paper del projecte en el procés d'intervenció està relacionat amb els tipus d'actors o agents de la cooperació. En aquest sentit, els processos d'agermanament entesos com un procés de col.laboració transnacional Nord-Sud poden articular la intervenció al Sud a través de projectes acotats, en el temps i en els objectius, pels requeriments i lineaments dels donants, als quals accedeixen a través de les diferents convocatòries locals, estatals o multilaterals, o bé a través d'accions més àmplies que transcendeixin els projectes de cooperació. En el marc d'aquest tipus de procés de col.laboració s'impliquen altres components relacionats amb el tipus de vincle establert entre els donants i els receptors, com ara la implementació de processos d'intercanvi Nord-Sud, brigades de solidaritat, viatges d'intercanvi, delegacions institucionals, etc.

En el marc del procés de cooperació al desenvolupament, el projecte pot jugar un paper principal quan representa un fi en si mateix, o bé un paper secundari quan el projecte representa una part del procés de cooperació. Un projecte és un instrument a partir del qual es promou un determinat model de cooperació. Un determinat model de

projecte, com a fi o com a part d'un procés, determina un model de cooperació i les diferents vies d'articulació de l'ajut.

La paraula cooperar ve de treballar junts. Cooperar pel desenvolupament significa treballar junts (des de/en el Nord i el Sud) pel desenvolupament dels pobles. La cooperació pressuposa la presència de diferents actors que treballen en condicions d'igualtat, objectius i tasques que es comparteixen i reparteixen.

La intervenció del Nord cap al sud contempla qüestions que van més enllà del suport econòmic, és sobretot un compromís polític i ètic amb els països del Sud, encaminat a fomentar un clima d'opinió pública tal que ens permeti promoure un nou ordre econòmic internacional més equitatiu i sostenible.

En l'exercici de la cooperació participen una gran diversitat d'agents o actors que representen fonamentalment tres papers:

- El finançador: és l'entitat que aporta tots o una part dels recursos perquè els projectes es puguin desenvolupar.
- L'executor: és l'entitat que executa o realitza el projecte en el lloc del problema. Els executors poden ser entitats del Nord i del Sud.
- Els beneficiaris: són les persones que tenen algun tipus d'accés als serveis i/o béns proporcionats pel projecte.

IX.1 Articulació de l'acció amb els Plans Estratègics de Desenvolupament

Aquest component ens permet abordar l'anàlisi de l'articulació de la intervenció contemplada en el marc d'un determinat procés de col.laboració Nord-Sud per la via de l'agermanament-cooperació, a partir d'analitzar l'articulació dels projectes involucrats en aquests processos a partir o no dels Plans Estratègics de Desenvolupament Municipal o Local. El component de l'articulació està emmarcat en la funció de la planificació estratègica participativa.

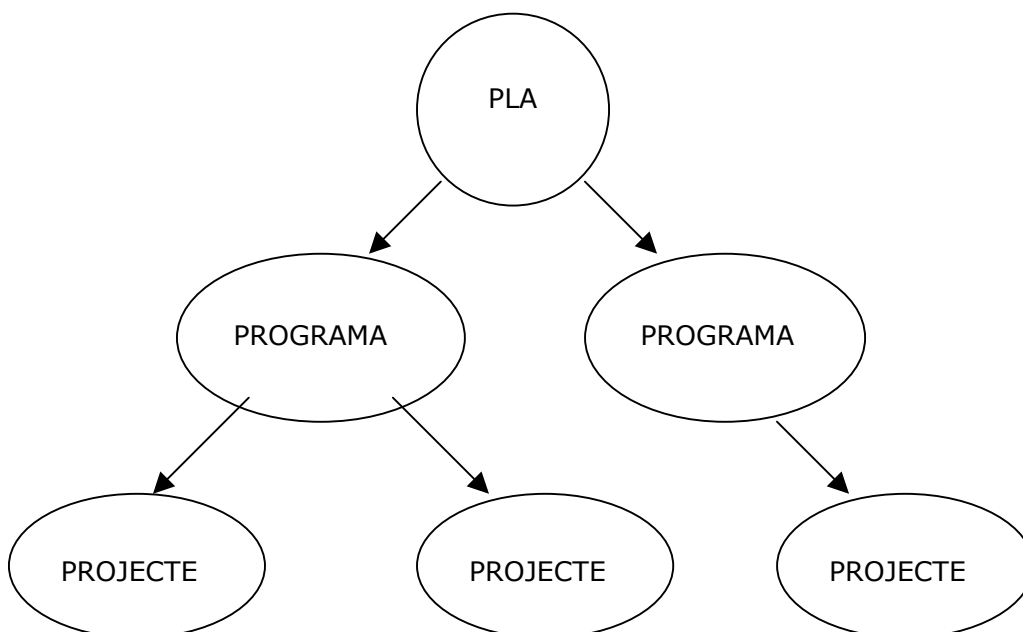
En el marc del component de planificació estratègica (COPEVI, 2002) i el procés de jerarquitització d'accions, intervenen tres instruments principals:

Pla: és un instrument sociotècnic i polític que permet una visió global i intersectorial que defineix els objectius i eixos d'intervenció estratègics i promou la realització d'accions concertades. El Pla es concreta a partir del disseny d'un programa.

Programa: està integrat pels lineaments mestres o claus de les accions involucrades en el Pla, el qual administra els recursos humans, financers i tècnics necessaris per a l'assoliment dels objectius, a partir de la implementació o execució de projectes.

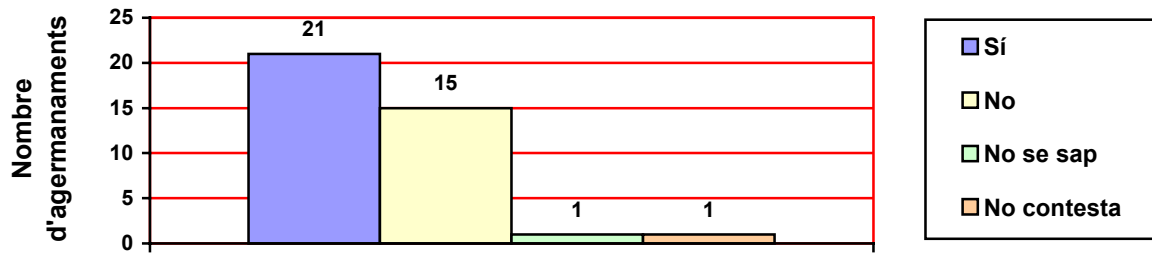
Projecte: és la unitat bàsica de planificació d'una acció sobre el terreny, a partir de la qual es planifica l'execució i el sistema de seguiment i avaluació.

JERARQUIA DE LES ACCIONS:

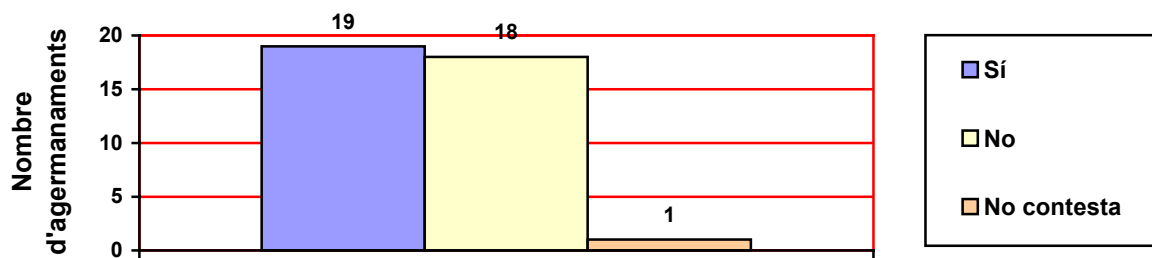

Pla de Desenvolupament Local: és un instrument d'orientació, conducció i presa de decisions, fonamental per a l'intervenció i la coordinació amb els diferents agents implicats. L'objectiu fonamental del PDL és cercar i implementar solucions per als problemes més prioritaris, fomentant la participació de tots els agents involucrats en la cerca de solucions destinades a transformar la seva pròpia realitat.

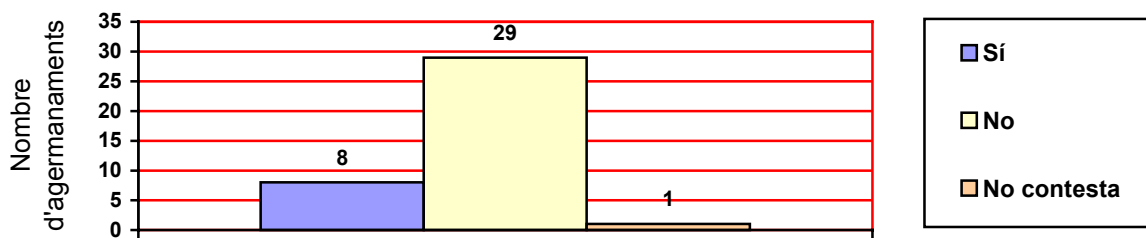
Existeix un pla de desenvolupament al municipi del Sud

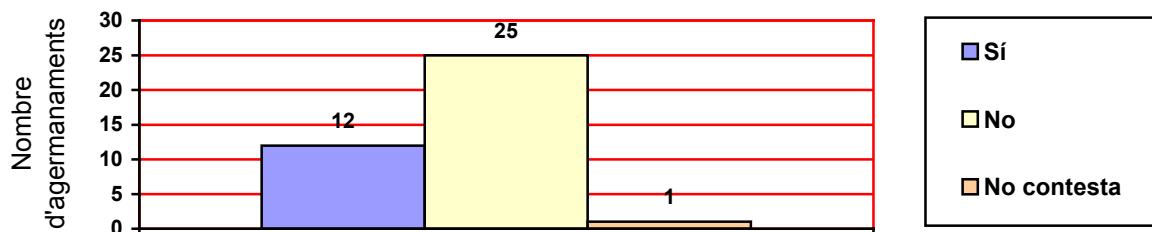
Es coneix el pla de desenvolupament?

S'ha acompanyat la formulació del pla?

Es treballa l'agermanament en el marc del pla?

Font: Fons Català de Cooperació

Pel que fa als 38 processos d'agermanament analitzats, a 21 dels municipis germans, que representen el 55,26% del total, existeix un Pla de Desenvolupament Municipal; a 15 municipis no existeix i als dos restants es desconeix o no contesta. 19 agermanaments coneixen l'existència del Pla de Desenvolupament Municipal, 18 el desconeixen i un cas no contesta. Pel que fa a l'acompanyament de l'entitat del Nord en la formulació del Pla de Desenvolupament Municipal, vuit agermanaments han acompanyat la formulació del Pla, 29 no l'han acompanyat i un no contesta. Finalment, hi ha 12 agermanaments que treballen en el marc del Pla de Desenvolupament Municipal, 25 treballen al marge i un no contesta.

L'articulació de l'acció en plans estratègics és un indicador del grau de participació i de la visió de procés del projecte davant la visió puntual d'executar accions aïllades generalment unidireccionals o poc participatives. La vinculació de les accions als plans de desenvolupament local és un indicador d'articulació de les accions a les necessitats identificades per als propis receptors, i és un factor d'horizontalitat entre donants i receptors.

Quan la intervenció s'articula en plans de desenvolupament local, el motor és l'estratègia davant la conjuntura externa. El factor estratègic demanda participació dels agents, articulació, concertació i visió de procés a mitjà i llarg termini. Aquests aspectes són molt importants en el procés de col.laboració entre municipis agermanats.

En el marc de la intervenció al Sud hem identificat un seguit d'accions que formen part de les pràctiques d'intervenció Nord-Sud que caracteritzen una part important de la cooperació via agermanament en general i dels processos d'agermanament analitzats en el marc d'aquest estudi en particular: brigades de solidaritat, delegacions institucionals i activitats d'intercanvi. Les tres accions es caracteritzen perquè impliquen conjuntament tant els agents del Nord com els del Sud. Juntament amb la cooperació via projecte, aquests tres tipus d'intervenció són les pràctiques de cooperació més representatives dels processos d'agermanament Nord-Sud analitzats.

IX.2 Brigades de solidaritat

Les brigades de solidaritat són una acció de solidaritat internacional inspirada en el moviment internacionalista, que consisteix en l'enviament de persones per col·laborar durant un temps determinat (generalment no sobrepassa un mes) amb les contraparts locals o organitzacions del Sud amb qui l'entitat del Nord que organitza les brigades està involucrada per la via projectes de cooperació o, pel que fa a aquest estudi, en el marc del procés d'agermanament. L'objectiu d'aquestes estades és conèixer directament la realitat del Sud via les organitzacions i el context local i nacional on s'inserten.

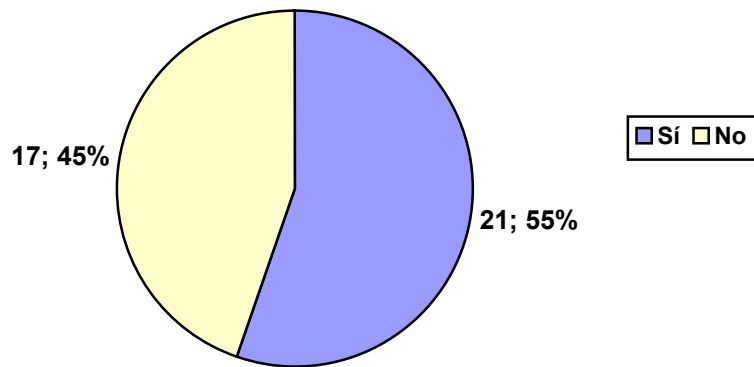
Els Moviments de Solidaritat Internacionalista, segons Pérez, K. (2000:548-549), són col·lectius inspirats en l'*internacionalisme* que centren la seva activitat en la solidaritat de caràcter polític vers els pobles del Tercer món. La base de la seva activitat és la crítica i la denúncia de les causes del subdesenvolupament: relacions internacionals de dominació Nord-Sud derivades de la globalització i el neoliberalisme. L'objectiu és donar suport a moviments populars i polítics que impulsin canvis socials. Actuen de forma autònoma respecte les polítiques de cooperació oficial i no accedeixen a recursos públics o AOD. Aquests col·lectius varen ser molt importants durant la creació de les primeres experiències d'agermanament entre 1980 i 1990.

En relació a aquesta dada volem destacar el paper que varen tenir tant les brigades de solidaritat com les delegacions institucionals com a protagonistes durant el procés de gestió i concreció dels primers agermanaments. Segons un estudi⁹ realitzat per la Fundación Popol-ná de Nicaragua (Popol-ná, 1992:17), entre els principals protagonistes de les relacions d'agermanament entre 1980 i 1990, i d'acord amb els resultats de l'estudi esmentat, els principals promotors dels agermanaments d'aquesta dècada varen ser les delegacions solidàries, amb un 37,18% i les brigades de solidaritat, amb un 24,32%. Durant el procés d'implementació i consolidació dels diferents processos d'agermanament, els Comitès de Solidaritat amb Nicaragua passen a ser els actors principals del sosteniment i enfortiment de les relacions iniciades per les delegacions i les brigades de solidaritat, representant un 41,3% del total d'actors involucrats; el segon actor més important varen ser les delegacions solidàries, amb un 25,4%, seguides de les brigades de solidaritat, amb un 21,7% del total (Popol-ná, 1992:18).

⁹ L'estudi es titula: "La Cooperación intercomunal e intermunicipal y los hermanamientos de ciudades en Nicaragua 1980-1990", realitzat per la Popol-ná i presentat a Managua el 12 de novembre de 1991.

Pel que fa als processos analitzats, 21 agermanaments que representen el 55% del total organitzen brigades de solidaritat. Els 17 agermanaments restants no n'organitzen.

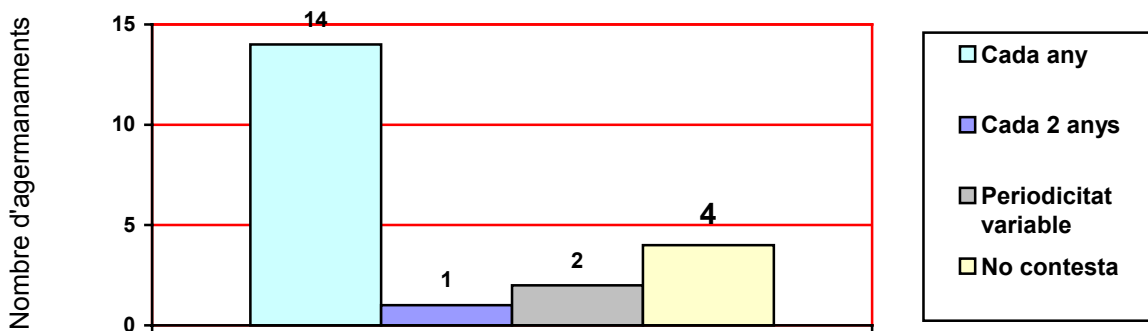
S'organitzen brigades de solidaritat des del municipi català?

Font: Fons Català de Cooperació

Pel que fa a la periodicitat de l'organització de brigades de solidaritat, dels 21 agermanaments que envien brigades al Sud, 14 ho fan amb una periodicitat anual, dos amb una periodicitat variable, en un cas la periodicitat és bianual i en quatre casos no tenim resposta.

Periodicitat de les brigades

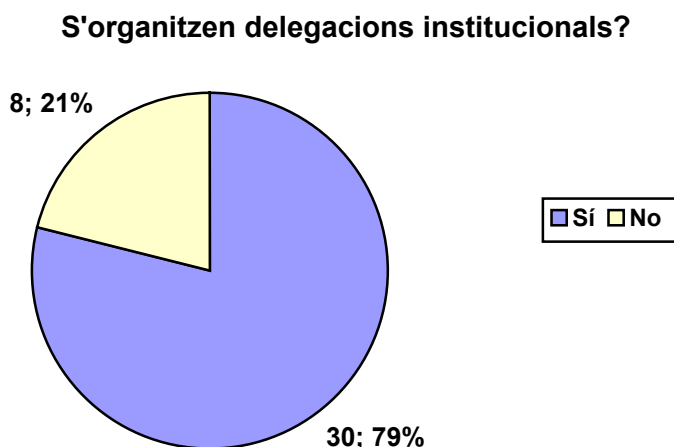

IX.3 Delegacions institucionals

Una delegació institucional és un grup integrat per membres de les institucions implicades en el procés de l'agermanament, tant del Nord com del Sud, que s'organitza per viatjar al municipi germà en representació del municipi agermanat, amb l'objectiu principal de reforçar o consolidar els vincles de l'agermanament.

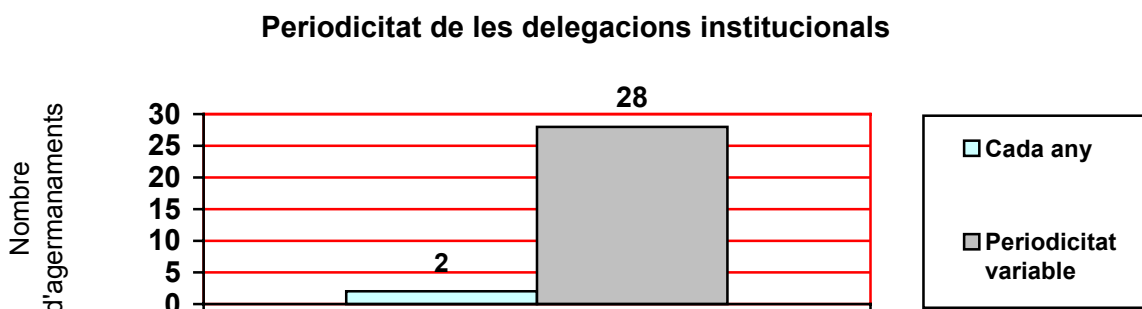
En alguns casos aquestes delegacions coincideixen en els marcs d'eleccions generals i/o municipals com observadors internacionals. És el cas de molts dels agermanaments analitzats, els quals han participat com observadors electorals a les eleccions dels anys 1990, 1996, 2000, 2001 i 2004.

Pel que fa als processos analitzats, 30 agermanaments, que representen el 79% del total, organitzen delegacions institucionals. Els vuit agermanaments restants no n'organitzen.

Font: Fons Català de Cooperació

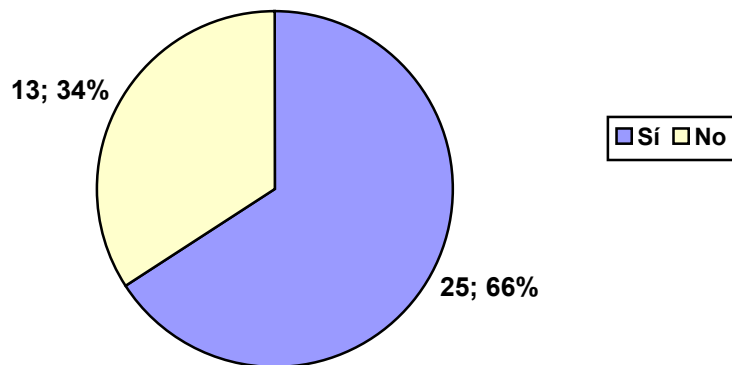
La periodicitat d'aquestes delegacions és força variable en la majoria dels municipis agermanats, excepte en dos casos, on s'organitzen delegacions institucionals cada any.

IX.4 Activitats d'intercanvi

Les activitats d'intercanvi impliquen actors del Nord i/o del Sud que durant un període determinat de temps comparteixen experiències des de diferents àmbits d'interès comú. Generalment estan relacionades amb accions de caire sectorial, com ara ensenyament i gestió municipal, entre d'altres.

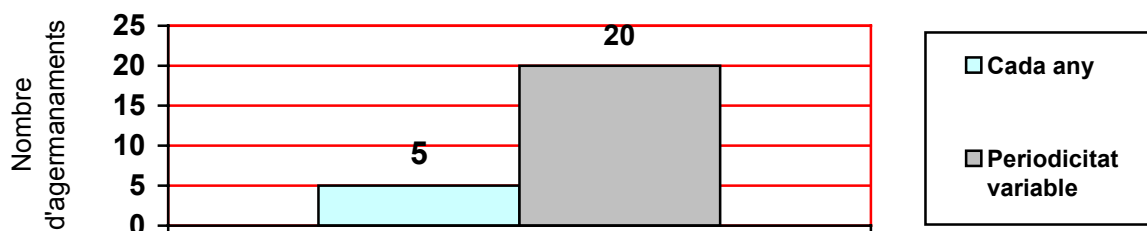
S'organitzen activitats d'intercanvi entre ambdós municipis?

Font: Fons Català de Cooperació

Pel que fa als processos analitzats, 25 agermanaments, que representen el 66% del total, organitzen activitats d'intercanvi. Els 13 agermanaments restants no n'organitzen.

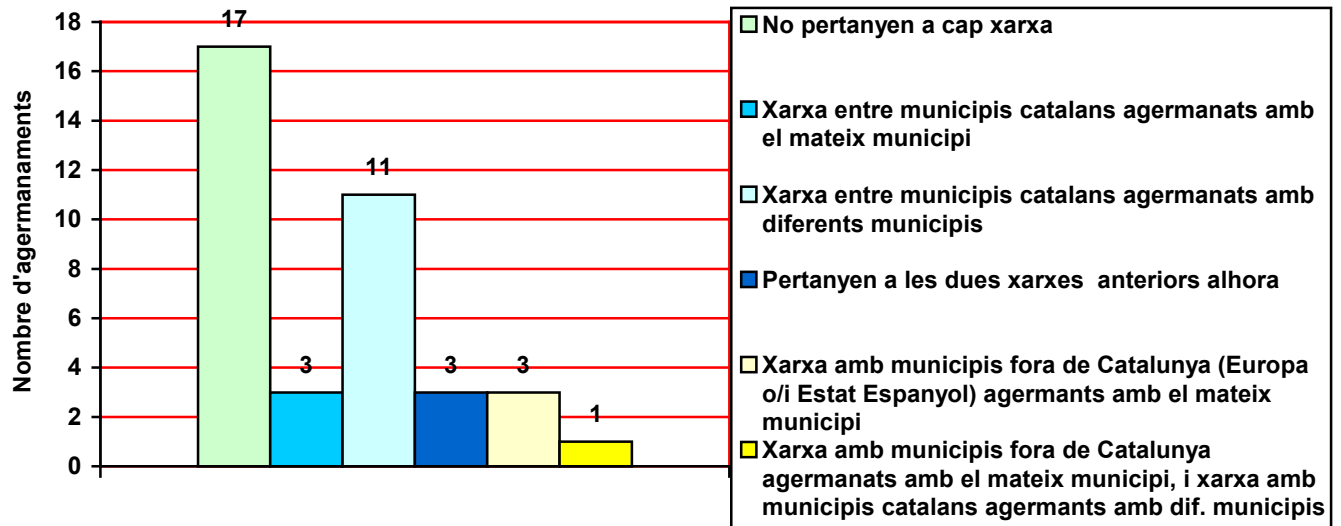
Periodicitat de les activitats d'intercanvi

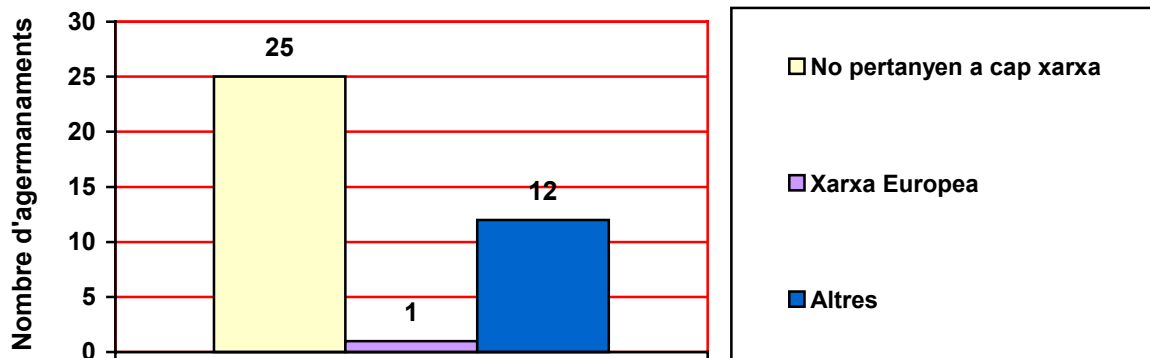
La periodicitat d'aquestes activitats d'intercanvi és força variable en la majoria dels municipis agermanats, excepte en cinc casos on s'organitzen cada any.

X. ARTICULACIÓ DE L'AGERMANAMENT EN EL MARC DE XARXES

Articulació de l'agermanament des del municipi català amb xarxes creades per coordinar els agermanaments

Articulació de l'agermanament des del municipi nicaragüenc

Font: Fons Català de Cooperació

En l'articulació de l'agermanament en el marc de les xarxes en distingim de tres tipus: municipis catalans que estan agermanats amb diferents municipis nicaragüencs i que decideixen coordinar-se a Catalunya en el marc d'una xarxa; municipis catalans que estan agermanats amb el mateix poble a Nicaragua i que es coordinen des de Catalunya per definir accions conjuntes i municipis que opten per establir un vincle amb municipis fora de Catalunya, a l'estat espanyol o a Europa, que estan agermanats

amb el mateix municipi que ells. Dels 38 agermanaments, el 70% han articulats l'agermanament en un espai més ampli de coordinació, ja sigui en l'àmbit català, espanyol, o europeu amb els municipis agermanats amb la mateixa població o bé amb d'altres.

Xarxes territorials a Catalunya de municipis catalans agermanats amb diferents municipis nicaragüencs

Municipi català	Municipi nicaragüenc	Nom de la xarxa
Canovelles	Santo Tomás del Norte	Associació de Municipis del Vallès Oriental solidaris amb l'Associació de Municipis de Chinandega Nord
Mollet del Vallès	San Juan de Cinco Pinos	
Montornès del Vallès	Villanueva	
Parets del Vallès	San Francisco del Norte	
Sabadell**	Matagalpa	

Xarxes a Catalunya entre municipis catalans agermanats el mateix municipi de Nicaragua

Municipi català	Municipi nicaragüenc	Nom de la xarxa
El Prat de Llobregat Quart	Kukra Hill	Xarxa amb Gric-Quart, Ajuntament del Prat de Llobregat i Ajuntament de Quart
La Fatarella** Sant Pere de Ribes** Vilafranca del Penedès+	Puerto Cabezas – Bilwi	Xarxa Intermunicipal Sant Pere de Ribes – Vilafranca del Penedès i La Fatarella. Xarxa Amics de Puerto

+Vilafranca del Penedès que també està agermanat amb León s'inclou dins d'aquesta xarxa.

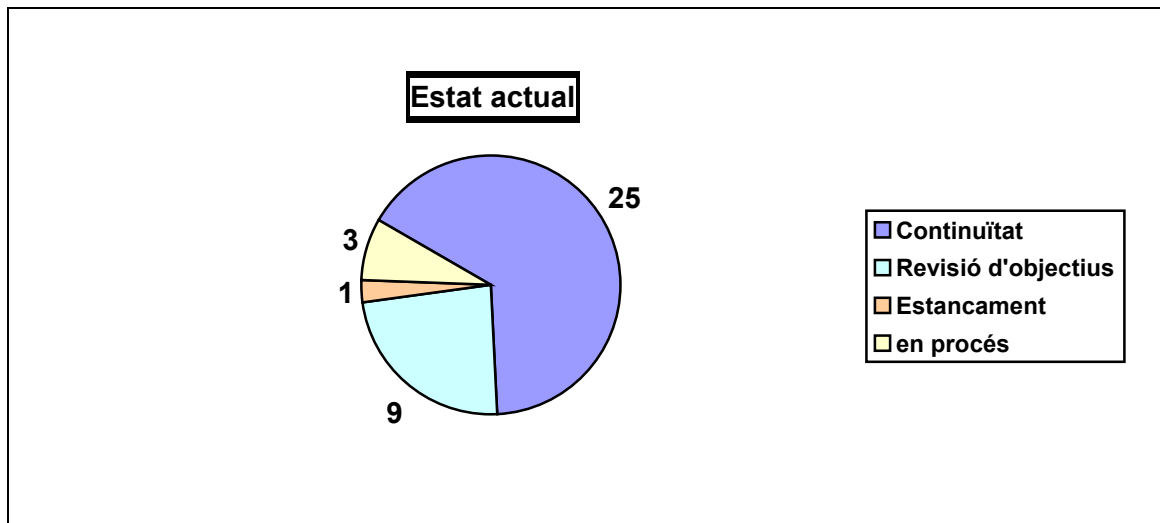
Municipis que estableixen un vincle amb municipis fora de Catalunya, a l'estat espanyol o a Europa, agermanats amb el mateix municipi a Nicaragua

Municipi català	Municipi nicaragüenc	Nom de la xarxa
Badalona	S	Xarxa Europea de Ciutats Xarxa Badalona-Albacete
Sant Feliu de	Estelí	agermanats amb Estelí
Santa Coloma de Gramenet	Jalapa	Xarxa Europea de Ciutats agermanades amb Jalapa
Sabadell**	Matagalpa	Xarxa europea de ciutats agermanades amb Matagalpa

**Aquest agermanaments pertanyen a dues xarxes d'agermanaments, per tant es troben simultàniament a dos dels llistats anteriors.

Alguns municipis han contestat que formen part d'altres xarxes però en aquest estudi hem considerat exclusivament les xarxes creades per treballar per l'agermanament.

XI. ESTAT ACTUAL DELS AGERMANAMENTS - COOPERACIÓ

D'acord amb els resultats de l'estudi, dels 38 agermanaments analitzats, n'hi ha 34 que estan actius, dels quals 25 són de continuïtat i nou estan en fase de revisió d'objectius. Hi ha un procés d'agermanament que està estancat i tres experiències que estan a la fase de procés d'agermanament.

XII. PUNTS FORTS I FEBLES DELS PROCESSOS D'AGERMANAMENT

Punts forts i punts febles dels processos d'agermanament Nord/Sud

En el marc d'aquest estudi, la identificació dels punts forts i febles d'un determinat procés d'agermanament és important perquè ens dona elements qualitius per abordar l'anàlisi de l'agermanament d'una forma més holística, a través d'identificar i valorar els diferents factors o elements negatius i positius del projecte vinculats al procés d'agermanament i referits, principalment, a tres components:

- Els recursos materials, humans i socials destinats a l'agermanament.
- Capacitats i oportunitats, determinar les formes organitzatives i de participació de l'entitat en el marc de l'agermanament.
- Obstacles, dificultats, oportunitats i potencialitats del procés d'agermanament.

Per abordar aquest apartat, proposem alguns elements del mètode FODA. La primera dimensió que contempla aquest mètode és l'anàlisi de la situació interna (dels elements de caire intern a les entitats) establint:

- Les **FORTALESES**: aquells elements, recursos, habilitats i actituds positives reals o potencials favorables de l'agermanament.
- Les **DEBILITATS**: aquelles limitacions, defectes o inconsistències resultants de l'agermanament.

La segona dimensió correspon a l'anàlisi sobre els aspectes externs, és a dir, sobre la influència dels factors polítics, socials, econòmics i tecnològics de l'entorn, establint:

- Les **OPORTUNITATS**: aquells elements o factors de l'ambient (forces que sorgeixen des de fora de l'entitat però que afecten a les seves decisions i accions internes, així com a les seves activitats i desenvolupament), que són potencialment favorables i que representen avantatges o beneficis que l'agermanament pot aprofitar per fer possible la consecució del seus objectius.
- Les **AMENACES**: aquelles circumstàncies o fets presents en l'entorn que representen perills que poden agreujar els problemes ja existents en el procés d'agermanament i impedir o dificultar el compliment de les seves funcions.

	PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
FACTORS INTERNS	FORTALESES	DEBILITATS
FACTORS EXTERNS	OPORTUNITATS	AMENACES

De l'enquesta aplicada als agents del Nord, o contrapart catalana dels processos d'agermanament entre Catalunya i Nicaragua, l'equip investigador, presenta la sistematització i una aproximació a l'anàlisi de les respostes dels actors catalans relacionades amb els punts forts i febles del procés d'agermanament en el qual estan directament implicades.

PUNTS FORTS	Núm.	(%)*	Tipus	
Estructura Organitzativa i funcionament	12	18,46%	Fortalesa	
Consolidació o increment del vincle N/S	16	24,62%	Fortalesa	
Capacitats tècniques	3	4,62%	Fortalesa	
Filosofia d'actuació	6	9,23%	Fortalesa	
Implicació de l'Ajuntament català	4	6,15%	Fortalesa	
Implicació de la Societat Civil Organitzada	4	6,15%	Fortalesa	
Treball en xarxa	4	6,15%	Fortalesa	
Bons resultats	6	9,23%	Fortalesa	
Sensibilització al Nord	2	3,08%	Fortalesa	
Coneixement del territori i les necessitats	3	4,62%	Fortalesa	
Prestigi local	1	1,54%	Fortalesa	
Participació de la població	2	3,08%	Fortalesa	96,92%
Recursos econòmics assignats	2	3,08%	Oportunitat	3,08%
Total	65	100%		

PUNTS FEBLES	Núm.	(%)*	Tipus	
Baixa participació de l'Ajuntament	2	3,51%	Debilitat	
Baixa participació de l'Alcaldia	1	1,75%	Debilitat	
Baixa capacitat de gestió al Nord	13	22,81%	Debilitat	
Baixa capacitat de gestió al Sud	1	1,75%	Debilitat	
Relacions N/S precàries i desiguals	4	7,02%	Debilitat	
Desgast o desmotivació dels agents	2	3,51%	Debilitat	
Baix impacte de les accions al Sud	2	3,51%	Debilitat	56,14%
Precarietat institucional, social i econòmica	7	12,28%	Amenaça	
Baixa participació de la Societat civil org.	9	15,79%	Amenaça	
Dificultats externes per mantenir el vincle	14	24,56%	Amenaça	
Manca de recursos econòmics per projectes	2	3,51%	Amenaça	43,86%
Total	57	100%		

Basant-nos en el sistema FODA, proposem la següent classificació dels punts forts i febles identificats pels actors del Nord:

	PUNTS FORTS identificats	PUNTS FEBLES identificats
FACTORS INTERNS	FORTALESES <ul style="list-style-type: none"> ▪ Estructura organitzativa i funcionament ▪ Coneixement del territori i de les necessitats ▪ Consolidació o increment del vincle N/S ▪ Capacitats tècniques ▪ Filosofia d'actuació ▪ Implicació de l'ajuntament català ▪ Implicació de la societat civil organitzada ▪ Treball en xarxa ▪ Bons resultats ▪ Tasques de sensibilització al Nord ▪ Prestigi local ▪ Participació de la població local 	DEBILITATS <ul style="list-style-type: none"> ▪ Baixa participació de l'ajuntament ▪ Baixa participació de l'alcaldia ▪ Baixa capacitat de gestió al Nord ▪ Baixa capacitat de gestió al Sud ▪ Relacions Nord/Sud precàries i desiguals ▪ Desgast o desmotivació dels agents ▪ Baix impacte de les accions al Sud
FACTORS EXTERNS	OPORTUNITATS <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sostenibilitat via implicació de l'Ajuntament com a donant 	AMENACES <ul style="list-style-type: none"> ▪ Precarietat institucional, social i econòmica ▪ Baixa participació de la societat civil organitzada ▪ Dificultats externes per mantenir el vincle ▪ Manca de recursos econòmics per a projectes

A partir de l'anàlisi FODA es defineixen estratègies que promoguin actuacions combinades sobre les quatre variables que la constitueixen: les fortalezes, les oportunitats, les debilitats i les amenaces.

MATRIU FODA	FORTALESES	DEBILITATS
OPORTUNITATS	Estratègia FO : ús de les fortalezes per aprofitar les oportunitats.	Estratègia DO : vèncer les debilitats aprofitant les oportunitats.
AMENACES	Estratègia FA : ús de les fortalezes per evitar les amenaces.	Estratègia DA : reduir al mínim les debilitats i evitar les amenaces.

En aquest sentit, l'estratègia a formular ha de pretendre consolidar les fortalezes aprofitant les oportunitats i reduir les debilitats contrarestant les amenaces. És a dir, enfortir les capacitats implicades en un determinat procés d'agermanament i minimitzar

les debilitats, així com consolidar les forces que poden atraure oportunitats (o el desenvolupament de noves oportunitats) i contrarestar les amenaces.

Les diferents variables identificades a partir de l'anàlisi FODA, impacten sobre components diferenciats dels processos d'agermanament que estem analitzant:

- Estructura organitzativa i funcionament operatiu
- Objectius estratègics i filosofia d'actuació
- Capacitats tècniques dels equips gestors
- Els camps d'intervenció: cooperació al desenvolupament i sensibilització
- Impacte de la intervenció al Sud a nivell del vincle Nord/Sud en si mateix i a nivell dels resultats de la intervenció realitzada al Sud.

% respecte al total de punts sistematitzats	PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
FACTORS INTERNS	FORTALESES 96,92%	DEBILITATS 56,14%
FACTORS EXTERNS	OPORTUNITATS 3,08%	AMENACES 43,86%

Font: Fons Català de Cooperació.

Una lectura ràpida de les dades referides als agermanaments entre Catalunya i Nicaragua ens mostra que del total de punts forts, el 96,92% correspon a factors interns o fortaleses i un 3,08% dels casos correspon a factors externs positius o oportunitats. Pel que fa als punts febles, la relació no és tan desproporcionada: el 56,14% correspon a factors interns o debilitats i el 43,86% correspon a factors externs o amenaces. Observem que els agermanaments identifiquen moltes més amenaces que oportunitats i quantifiquen més fortaleses que debilitats.

Pel que fa als factors interns i externs, és interessant observar que s'han identificat més fortaleses que debilitats i més amenaces que oportunitats. Observem que la capacitat d'identificar més fortaleses que debilitats és proporcional a identificar més amenaces que oportunitats.

Una interpretació ràpida, que té com objectiu obrir un espai de reflexió, ens diu que els agermanaments se senten amb més fortaleses, és a dir que compten amb recursos, habilitats i actituds positives reals o potencials favorables per a la gestió del procés d'agermanament, que debilitats o limitacions, defectes o inconsistències resultants del

mateix procés. Però els agermanaments estan amenaçats per circumstàncies o fets presents en l'entorn que representen perills que poden agreujar els problemes ja existents i impedir o dificultar el compliment de les seves funcions.

Dels resultats del procés d'agermanament, tret de l'accés a recursos públics, no n'han extret oportunitats o aquells elements o factors de l'ambient (forces que sorgeixen des de fora del procés d'agermanament, però que afecten a les seves decisions i accions internes, així com a les seves activitats i desenvolupament) que són potencialment favorables i que representen avantatges o beneficis que l'agermanament pot aprofitar per fer possible la consecució del seus objectius.

XIII. BIBLIOGRAFIA

CONFEDERACIÓ DE FONS DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT (2001) *Municipalisme i solidaritat. Guia sobre la cooperació descentralitzada*. Barcelona.

COPEVI (2002) "Manual para la Planeación Estratégica Participativa del Desarrollo Local". México: SEDESOL-Secretaría de Desarrollo Social.

FEMP (1998) *Los hermanamientos en Europa. Guía práctica*. Madrid, Federación Española de Municipios y Provincias.

FISAS, Viçens (1988) *Los municipios y la paz: los hermanamientos y otras iniciativas locales en favor de la paz*. Barcelona, Fundació CIDOB.

FONS CATALÀ (2001) *Estudi de la cooperació local a Catalunya amb els països del Sud. Anàlisi de les dades 1998-1999-2000*. Barcelona.

Fons Català, Euskal Fondoa, IEPALA (1992) *Guia Municipal per a la Cooperació. Eina per treballar la solidaritat internacional*. Barcelona

GODBOUT, J.T. En col.laboració amb A.Caillé (1992) *L'sprit du don*. París: Éditions la Découverte.

GORROÑO, Idoia; DOMERCQ, Marta; WYATT, Dominic (1999) "Desde lo local: nuevos retos de la cooperación" a *En Pie de Paz*, 51. Barcelona, desembre 1999: 11-14.

GRISBY, W. (2002) Apuntes sobre la coyuntura de Nicaragua, ponència presentada a Santa Coloma de Gramenet el 22/11/02, en el marc de la *Trobada amb la Fundación Popolná*. Document inèdit no publicat.

PÉREZ, K. (2002) *Diccionario de acción humanitaria y cooperación al desarrollo*. Barcelona: Icaria/Hegoa.

POPOL-NÁ (1992) "Los hermanamientos en Nicaragua, historia reciente y perspectivas" a *Revista Popol-ná para la promoción y el desarrollo municipal*. Managua, abril-junio 1992: 15-19.

XIV. ANNEX METODOLÒGIC

Per conèixer els agermanaments que hi ha entre Catalunya i Nicaragua ens hem basat en l'estudi de la cooperació local de Catalunya i els països del Sud (Fons Català, 2001) i en algunes informacions aportades pels membres de la Comissió Municipalista del Fons Català, que han ampliat aquesta llista d'agermanaments incorporant els més recents i els que estan en procés d'agermanar-se.

La metodologia usada per a l'elaboració d'aquest treball ha estat l'entrevista tancada (enquesta o qüestionari), que ens ha servit de guió per dur a terme una entrevista personalitzada als actors dels agermanaments. S'ha realitzat l'entrevista tant al responsable polític de l'ajuntament en temes de cooperació com a altres actors (societat civil) implicats en l'agermanament. En alguns casos, l'entrevista s'ha fet a les dues parts conjuntament (ajuntament/entitats implicades), i en d'altres s'ha fet per separat. Considerant que la història d'alguns agermanaments es remunta a l'època dels vuitanta, ha estat necessari "fer arqueologia" en els arxius (duta a terme per tècnics i/o responsables polítics dels ajuntaments) o contactar amb persones involucrades des dels inicis del procés.

Amb l'objectiu de recollir història, procés i idiosincràsia dels agermanaments l'entrevista, s'ha dividit en quatre parts cadascuna de les quals respon (paral·lelament) al hem anomenat "proposta de criteris de classificació dels agermanaments": origen, context, actors, vincle i model de gestió. Aquests ítems són els que ens permeten ordenar la realitat dels processos d'agermanaments, considerant que cada agermanament es dona en un context determinat, per un motiu (origen) i entre uns actors (els protagonistes) que construeixen vincles entre ambdues parts (gestió de l'agermanament). Aquest model d'anàlisi plantejat ens permet recollir la informació per àmbits, i més endavant serà analitzada exhaustivament.

Així, l'enquesta-guió s'ha dividit en quatre blocs:

1. Història de l'agermanament
2. Caracterització dels municipis
3. Iniciatives i projectes en el marc de l'agermanament
4. Valoració de l'agermanament

S'ha aplicat l'entrevista als actors principals de cada agermanament. En general aquesta s'ha dut a terme a l'ajuntament o a la seu del Fons Català, exceptuant tres municipis, dels quals s'han obtingut les dades a través del correu electrònic). L'equip

tècnic del Fons s'ha desplaçat des del mes de juny fins al setembre de 2004 als diferents pobles i ciutats per tal de realitzar l'enquesta, que ha estat enregistrada en tots els casos, essent la font principal de recollida d'informació.

Tot i que l'enquesta-entrevista ha estat l'instrument principal d'aquest diagnòstic, s'han complementat amb memòries, documents, acords de ple, cartes, etc.. sent també aquests molt útils per ampliar la informació.

De l'instrument de l'enquesta hem establert les variables següents :

EL PROCÉS D'AGERMANAMENT

MUNICIPI CATALÀ

Nom del municipi català

COMARCA

Comarca del municipi

MUNICIPI NICARAGÜENC

Nom del municipi nicaragüenc

ANY INFORMAL

Any informal d'inici de les relacions d'agermanament

ANY FORMAL

Any formal: acord per escrit entre dos municipis

PERÍODE HISTÒRIC

Període històric en el qual s'emmarca el procés d'agermanament

1984-1990

1991-1995

1996-2000

2001 i 2002

en procés

ORIGEN

D'on parteix la iniciativa d'agermanar-se?

PRESA DE CONTACTE

Presa de contacte amb el municipi del Sud: mitjà

MOTIUS INICIALS

Origen, motius de l'entitat del Nord per agermanar-se

MOTIUS ACTUALS

Motius per continuar l'agermanament

CONVENI

Oficialitat de l'agermanament

ESTAT ACTUAL

Estat actual de l'agermanament

ELS ACTORS DE L'AGERMANAMENT

ACTORS DEL NORD

Moment inicial: actors del Nord implicats inicialment en el procés d'agermanament

Moment actual: actors del Nord implicats actualment en el procés d'agermanament

CANVIS: INCORPORACIONS I DESAPARICIONS D'ACTORS

Canvi en els actors del Nord (des de l'inici fins l'actualitat)

ACTORS DEL SUD

Moment inicial: actors del Sud implicats inicialment en el procés d'agermanament

Moment actual: actors del Sud implicats actualment en el procés d'agermanament

CANVIS: INCORPORACIONS I DESAPARICIONS D'ACTORS

Canvi en els actors del Nord (des de l'inici fins l'actualitat)

ESTRUCTURES PER A LA GESTIÓ DE L'AGERMANAMENT

COMITÈ D'AGERMANAMENT AL NORD I AL SUD

S'ha creat un comitè d'agermanament?

ANY DE CONSTITUCIÓ AL NORD I AL SUD

Any de constitució del comitè Nord

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA AL NORD I AL SUD

Existeix una estructura organitzativa que acompanya l'agermanament?

TREBALL EN XARXA AL NORD I AL SUD

Àmbits d'articulació de l'agermanament al Nord

LA INTERVENCIÓ AL SUD

PRIMERA ACCIÓ

Primera intervenció realitzada amb el municipi germà

ANY PRIMERA ACCIÓ

Any de la primera intervenció

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

Existeix un pla de desenvolupament local al sud?

Es coneix?

S'ha acompanyat la formulació del pla?

Es treballa l'agermanament en el marc del pla?

ALTRES CAMPS D'INTERVENCIÓ

BRIGADES DE SOLIDARITAT

S'organitzen brigades de solidaritat en el municipi?

Des de quan s'organitzen les brigades?

Periodicitat

DELEGACIONS INSTITUCIONALS

S'organitzen delegacions institucionals?

Qui organitza/participa a les delegacions institucionals?

Des de quan s'organitzen les delegacions institucionals?

Periodicitat de les delegacions institucionals

ACTIVITAT D'INTERCANVI

S'organitzen activitats d'intercanvi?

Des de quan s'organitzen activitats d'intercanvi ?

Periodicitat de les activitats d'intercanvi